

OBIŠČITE NOVOLETNI SEJEM

v prostorih sindikalnega doma
IZKORISTITE UGODEN NAKUP!

v Kranju
od 18. do 26.
decembra 65

LETO XVII. — Številka 98

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Je
senice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka
in Tržič. — Izdaja časopisno pod
jetje »Gorenjski tisk« — Glavni in
odgovorni urednik SLAVKO BEZNICK

GLAS

KRANJ, sreda, 22. 12. 1965
CENA 40 DIN

List izhaja od oktobra 1947 kot tedenšnik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik;
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko;
Od 1. januarja 1964 kot poltednik;
in sicer ob sredah in sobotah

GLAS ILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

OBČINSKI PRAZNIK V ŠKOFJI LOKI

Plakete in priznanja

Najbolj delavnim društvom in posameznikom

Prireditve ob letošnjem občinskem prazniku v Loki (18. decembra) se vrstijo že več dni, glavne slovesnosti pa so bile v soboto, prav na dan praznovanja. Dopoldne je bila najprej razširjena seja muzejskega sveta, ki so se je udeležili tudi predstavniki občine in na kateri je ravnatelj Loškega muzeja Andrej Pavlovec govoril o spremenjeni vlogi muzeja, ki vse bolj postaja središče kulturnega življenja v občini.

Popoldne je bila v gradu otvoritev nove galerije, ki bo služila za občasne razstave, v njej pa bodo v prihodnje tudi seje loške občinske skupščine in razna predavanja. Galerijo in z njo tudi prvo razstavo 25. podob. Loke od leta 1698 do danes je odprl predsednik sveta za kulturo in prosveto loške občine Andrej Pavlovec, v ponedeljek (20. decembra) pa je bilo v njej tudi že prvo

predavanje, in sicer je prof. France Planine popeljal z lepimi barvnimi diapozitivi številne poslušalce po kraju Loškega pogorja in Poljanske doline. V letu 1965 bodo uredili v novi galeriji 12 občasnih razstav (7 umetnostnih, nekaj etnografskih in druge), ob tem predvidevajo, da se bo zbiral fond za stalno gallerijo, ki bo v tem prostoru.

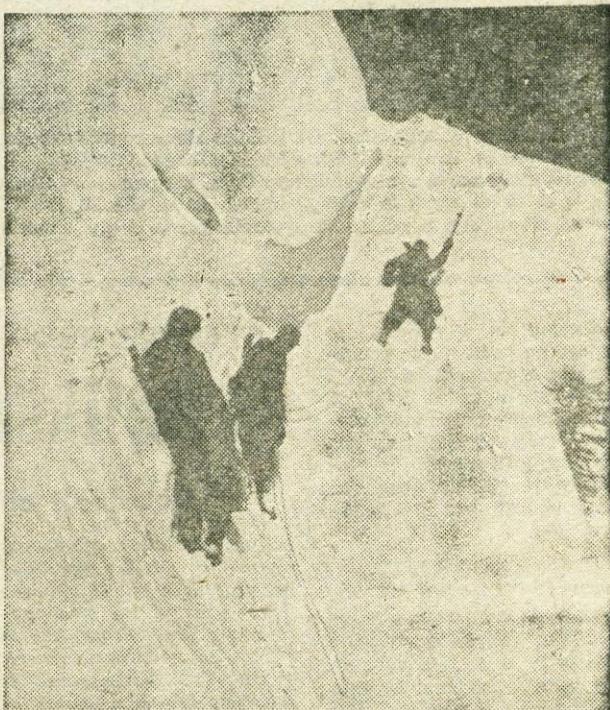
Po otvoritvi je bila v galeriji slavnostna seja občinske skupščine, ki so ji od gostov prisostvovali tudi republiški sekretar za kulturo Tomo Martelanc, republiški sekretar za gospodarstvo Sveti Kobal, Boris Ziherl, dr. Milko Kos, dr. Zoran Kržšnik itd. Po nagovoru predsednika občinske skupščine so najbolj zaslужnimi posameznikom in društvom razdelili vsakoletne velike plakete in priznanja. Veliko plaketo so letos dobili Muzejsko društvo v Loki za dolgoletno delo pri muzeju in za izdajanje Loških razgledov, ki so izšli letos že dvanaestič, akademski slikar Ive Šubic za slikarsko delo

in še posebej za razstavo ob občinskem prazniku leta 1961 in dr. Anton Polenec za znanstveno biološko delo. Priznanja pa so podelili upravitelju osnovne šole tov. Vidmarju, upravitelju glasbené šole tov. Škulju in telovadnemu društvu Partizan v Selcah.

Po slavnostni seji je Koroski akademski orkester priredil koncert v počastitev letošnjega loškega občinskega praznika.

24 let naše armade

Spoštovani bralci in naročniki!

Te dni bo naša uprava razposlala poštam položnice za poravnavo naročnine za prvo polletje 1966. Pismonoši se bodo torej oglasili pri vas prihodnji teden ali pa po Novem letu.

V novem letu naročnine ne bomo povišali. Za 2.000 dinarjev ali 20 novih dinarjev boste lahko brali GLAS vse leto. Polletna naročnina pa je 1.000 dinarjev ali 10 novih dinarjev.

Glaz je tako najcenejši časopis, saj ga lahko v predplačilu dobite po 20 dinarjev ali 20 para vsako številko!

Razen tega bo Glaz v marcu 1966. leta priredil za vse stare in nove naročnike

veliko nagradno žrebanje

s 100 dobitki v vrednosti poldrug milijon dinarjev. S plačano polletno naročnino boste z enim glazom sodelovali pri žrebanju naslednjih dobitkov: hladilnik, pralni stroj, 5 tranzistorovih radioaparatorov, 5 gramofonov, več mikserjev, ožemalcev, jogijev, kuhalnikov, ekonom loncev itd.

Za plačano celoletno naročnino dobite dva kupona za nagradno žrebanje! Prav tako dobite še po 1 kupon za vsakega novega naročnika!

**Poravnajte naročnino - zbirajte
nove naročnike!**

PRIPADNIKI JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE SO DOČAKALI SVOJ PRAZNIK — 22. DECEMBER Z NOVIMI REZULTATI, USPEHI IN DOSEZKI NA VSEH PODROCIH NJIHOVE DEJAVNOSTI. OB PRAZNIKU SE PRIDRUŽUJEMO ČESTITKAM Z ZELOM ZA NOVIMI USPEHI IN DA BI SE NAPREJ V MIRU VAROVALI NASO DOMOVINO. NA SLIKI: VOJAKI — PLANINCI VADIJO V ZASNEŽENIH STRMINAH

VZGOJA MLADINE PRED OBČINSKO KONFERENCO SZDL KRAJN

Česa se sramujemo?

Problemi neprilagojene mladine so jasna zadeva

Vilfan: Treba bo čimprej razčistiti ali naj bo naša vzgoja in šola samo za ožji krog, kot je to bilo nekoč, ali je namenjena slernemu mlademu občanu

Prav gotovo ni bilo slučajno, da je občinska konferenca, ki je bila v soboto v Kranju, zavila na probleme mladih. Verjetno niti prvi govornik v razpravi — Maria Strajner, predsednik zveze prijateljev mladine, ni bil glavni povod za to, da je večina izmed 14 diskutantov omenjala prav te probleme. Zlasti pa še Zdenko Jurani-

čič, Milan Batista, Edgar Vončina, Jože Trček in na koncu tudi podpredsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije Jože Vilfan, ki se je med mnogimi poslanci in drugimi gosti udeležil konference.

Glavni povod za tako smer konference so nedvomno problemi pri vzgoji in šolanju

ljanju v družbi. Že Marija Strajnerjeva je ob ugotovitvi, da otroško varstvo zajema le dobrih 5 odstotkov otrok dejala, da pri tem zavozlanem problemu in kljub vsem današnjim težavam ne bi smeli gledati le trenutnih in ekonomskih pokazateljev, marveč reševati te težave zavestno, vztrajno in perspektivno. Pri tem je bilo veliko pohvalnih in pikrih na račun raznih šolskih in vzgojnih ter varstvenih zavodov, na politiko šolanja in zaposlovanja mladih ljudi in podobno.

Ugotavljaljali so, na primer, da se srednje šolstvo še vedno razvija dokaj stihiski, zradi česar se mladi ljudje po končanem šolanju nimajo kje zaposlit. Hkrati ob tem pa nam tudi takega kadra hudo primanjkuje v gospodarstvu, družbenih službah, turizmu in drugod.

Najizrazitejši je bil Jože Trček, ki je govoril o tako imenovani »neprilagojeni« mladini, se pravi o tistih posameznikih, ki so zašli na stran-pota. To je bilo in bo povsod v svetu, kot je on dejal. Toda pri nas skušamo to potiskati v ozadje, kot da nas je sram teh pojavov. In prav to je napacno. Ne lotevamo se problema odločneje, javno. V kranjskih občinah, kot je dejal, je trenutno takih posameznikov po raznih domovih okrog 100, kar ni nobena skrivnost.

Spričo tako ostro nakaznih težav te narave, je na koncu tudi Jože Vilfan povedal svoje, začenši s sistemom današnjega šolstva. Naslo osemletno šolo smo nekako izravnali s predvojno nižjo gimnazijo, ki pa je bila bolj namenjena ožjemu, privilegiranemu krougu. Toda danes je šola namenjena vsem in ob tem hudo moti podatek, da veliko teh otrok ne izdela osnovne šole. Kot je menil tovarniš Vilfan, je socialistična zveza dolžna, da rešuje te probleme. Stvari se je treba lotiti odločneje v krogu tistih, ki so zato odgovorni, pričemer ne bi smeli vreči puške v korožu zaradi trenutnih predpisov, začasnih finančnih težav in podobnega, bodisi v okviru komune kakor tudi v okviru republike. — K. M.

DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE NA JESENICAH

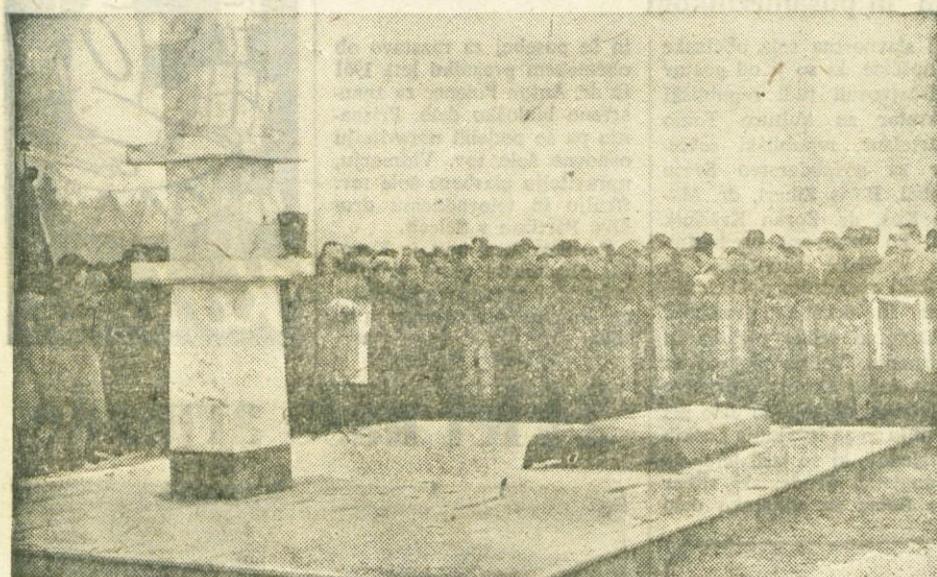
Pretekli teden je zavod za prosvetno pedagoško službo na Jesenicah organiziral štiri strokovne akтивne v okviru programa stalnega dopolnilnega izobraževanja učiteljev jeseniške in radovljiske občine.

Seminar za vzgojiteljski kadar iz vzgojno varstvenih ustanov o funkcionalni vrednosti posameznih igrač za otroke do 15. leta strosti, je vodila Zlata Kunšt z Zagreba. O tem kakšna učila si lahko učitelj sam pripravi in organizira pa je govoril Viljem Kunšt, prav tako znani strokovnjak iz Zagreba. V Mojstrani je bil celodnevni seminar za učitelje matematike in fizike, učitelji biologije in gospodinjskega pouka pa so imeli strokovni aktiv, na katerem je o tem, kako se uredi šolski vrt, predaval asistent biotehnične fakultete Miha Ogorev iz Ljubljane. — T. L.

Obisk Svobodašev Javornika in Koroške Bele

Gostje iz Doberdoba

Člani Svobode z Javornika in Koroške Bele so imeli v soboto (18. decembra) v gostih godbenike in pevce iz Doberdoba v Italiji. Oba ansambla sestavljajo izključno Slovenci, ki se v izredno težkih pogojih kulturno udejstvujejo v Doberdobi in okolici. Kulturniki iz Doberdoba vračajo obisk Svobodašem z Javornika in Koroške Bele, ki so letos v avgustu gostovali s pevskim zborom in godbo na pihala v Doberdobi. Koncert godbenikov in pevcev iz Doberdoba, je nedvomno prispeval k še uspešnejšemu nadaljevanju sodelovanju, obenem pa bo to manifestacija prijateljstvain simpatij do naših zamejskih Slovencev. — J. V.

Na kranjskem pokopališču so v nedeljo slovesno odkrili skupno partizansko grobničo. Tako so končno, po dvajsetih letih združili mnoge osamljene grobove padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega terorja v osvobodilnem boju. Skupno so tu zbrani posmrtni ostanki 80 padlih, toda le za 60 so zbrali in vklesali imena. Za ostalih 20, doslej še neznanih pa upajo, da bodo svojci ali soborce teh žrtev še ugotovili imena in jih vklesali na spomenik.

Osnova za vse nadaljnje naloge na področju gospodarjenja s stanovanji in zgradbami in osnova za določitev nove stanarine je nova vrednost stanovanjskih zgradb, stanovanj in poslovnih prostorov, ki jo bodo ugotovili po gradbenih cenah v decembru 1964.

Temeljni zakon o ugotovitvi vrednosti stanovanj in poslovnih prostorov določa, da občinska skupščina predpiše merila in način, po katerem bo opravljena ponovna ugotovitev vrednosti in da določi povprečno gradbeno ceno za m^2 uporabne površine. V kranjskih občinah so ugotovili, da je povprečna cena gradnje za m^2 stanovanjske površine 93.160 dinarjev. Iz tega izhaja vrednost točke 930 din za ugotavljanje nove vrednosti stanovanj. V ceni gradnje so

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO V NOVIH RAZMERAH

Kolikšna bo najemnina?

Dosedanji obseg stanovanjske gradnje v Kranju

vključeni stroški za gradbena, obrtniška in investicijska dela po investicijski in tehnični dokumentaciji. Na tako ugotovljene stroške pa se za stroške za izdelavo projektov, nadzora, stroške za priključke stanovanjske hiše na komunalno omrežje, stroške za zunanjno ureidev zemljišča in za odškodnino za dodeljeno zemljišče lahko doda največ 10 % stroškov gradnje. Z analizo 15 stanovanjskih objektov s 17.566 m^2 koristne stanovanjske površine v vrednosti 1.636.403.260 dinarjev smo ugotovili, da je bila gradbena

cena za m^2 koristne stanovanjske površine v kranjski občini v decembru 1964 93.160 dinarjev.

V teh dneh je v teklu popis vseh stanovanj in stanovanjskih zgradb. Nova vrednost se izračuna tako, da se pomnoži število m^2 uporabne storitvene površine stanovanja oziroma poslovnega prostora s števkom točk, ki ustreza stanovanju, in z revalorizacijsko vrednostjo točke. Primer:

- 1.) 110 točk x 57 m^2 x 930 din = 5.831.100 din
- 2.) 79 točk x 77 m^2 x 930 din

= 5.857.190 din

S popisom bomo dobili potrebno evidenco nad stanovanjskim in poslovnim skladom, s ponovno ugotovitvijo vrednosti pa bomo določili sedanjo vrednost stanovanj in poslovnih prostorov. Ta popis in z njim ugotovitev nove vrednosti bosta služila:

— za ureditev evidence in katastra stanovanjskih in poslovnih prostorov;

— za določitev in spremjanje knjižne vrednosti stanovanjskih in stanovanjsko-poslovnih zgradb;

— za določitev nove stanarine;

— za določitev amortizacije in amortizacijskih odpisov;

— za določanje normativov vzdrževanja zgradb;

— za določanje stroškov zavarovanja in

— za izračunavanje subvencij nad stanarinou.

Ponovna ugotovitev vrednosti bo omogočala odpravo dvojnih stanarin, določenih na dveh različnih osnovah:

— z ugotavljanjem vrednosti na podlagi točkovanja v 1. 1959;

— z izračunavanjem na podlagi stroškov gradnje od 1. 1960 naprej, stroški pa so vsako leto rasli, kar je povzročilo različne stanarine za enaka stanovanja.

To dvoje bo realna osnova za gospodarjenje s stanovanjskim skladom.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Gospodarske novice

IZVOZ NARASČA

V trinajstih dneh decembra smo izvozili za približno 55 milijard dinarjev blaga na tuje trge. Če bo do konca meseca ostal tempo izvoza enak, lahko pričakujemo, da bomo letos decembra izvozili več blaga kot lani, čeprav je bil lanski decembris izvoz za tedanje razmerek rekorden. Izvozili smo namreč za 130.7 milijard dinarjev blaga.

Nasprotno lahko ugotovimo, da se je tempo izvoza v zadnjih mesecih močno okreplil. Zato lahko računamo, da bomo letoski plan izvoza prekorčili za celo več kot 20 %.

4,5 % POVECÁNJE

Letošnja industrijska proizvodnja bo predvidoma za 4,5 % višja od lanske. To bo le polovico toliko kot smo pričakovali. Planirali smo namreč 9 % povišanje proizvodnje. Spričo najrazličnejših težav z repromaterialom in surovinami, v zadnjem času pa tudi z elektroenergijo, rezultati ne dosegajo pričakovanj. Spričo ugodnih izvoznih rezultatov pa računajo, da bo prihodnje leto boljše.

BLEJSKA SKUPŠINA

Pretekli petek in soboto je bila na Bledu letna skupščina kmetijskih strokovnjakov iz vse Jugoslavije. Obravnavali so predvsem probleme v zvezi s produktivnostjo v pridelovanju osnovnih poljskih kulturn in v živinorejji. Ocenili so tudi prizadevanja kmetijskih strokovnjakov za hitrejši napredok na tem področju.

RADOVLJIŠKI SINDIKATI O PREDPISIH IN PRAKSI

Kdo lahko odpusti delavca?

Občinski sindikalni svet Radovljica je priredil v Bohinju dvodnevni seminar za člane strokovnih odborov in za člane občinskega sveta. Srečanje vodilnega osebja občinskega sindikalnega sveta je bilo namenjeno obravnavi najbolj aktualnih problemov v zvezi z urejanjem notranje zakonodaje v delovnih organizacijah.

V razpravi so govorili o nekaterih značilnostih, ki jih prinaša naša vsakdanja praksa na področju samoupravnega življenja v gospodarskih organizacijah. Pri krepitevi raznih oblik samoupravljanja niso odločilni zgolj gospodarski elementi, marveč so jim enakovredni tudi politični in sociošolski učinki v tem smislu, da bo delavec pri odločanju o pomembnih stvareh občutil, da v podjetju upoštevajo njegovo konstruktivno mnenje in ga tudi resno obravnavajo na pristojnem mestu. Prav za mnenja, sugestije in za predloge članov delovnih kolektivov smo premalo tenkočutni in prav zato v nekaterih primerih pojenuje zanimanje delavcev za interesne skupnosti pri vodenju in odločanju.

Novi zakon o podjetjih jasno določa, da je delovna organizacija enota, ki je odgovorna za vse poslovne odločitve zato je še toliko važne, da pri odločanju o pomembnih zadevah sodeluje širši krog ljudi. S statuti pa bodo morale delovne organizacije zajamčiti demokratičnost pri vodenju in odločanju. Prav zategadelj temeljni zakon o podjetjih kot tudi zakon o delovnih razmerjih le nakazuje okvirna izhodišča, medtem ko podrobnejšo izdelavo prepričata sestavljalcem statuta.

Vsakdanje izkušnje pa kažejo, da se še vedno pojavljajo nekatere nepravilnosti zavoljo nespoščovanja osnovnih načel zakonodaje tako glede delovnih odnosov kot tretino je razlikovali med ti-

tudi pri volitvah in odpoklicu članov delavskih svetov.

Ceravno zakon o delovnih razmerjih jasno opredeljuje v katerih primerih je mogoče odpustiti človeka in prekiniti delovno razmerje, se pojavljajo primeri nezakoni-

tega ravnana. Namesto kolektivnega odločanja v samoupravnih organih, često odločajo o odpustu zaposlenega le posamezniki, največkrat direktorji. Praksa tudi kaže, da je pri urejanju notranje zakonodaje še mnogo nejasnosti in nepravilnosti prav zato, ker se odgovorni ljudje premalo poglabljajo v temeljna določila, v statutih pa je še mnogo pmanjkljivosti, ki jih bo potrebno pri ponovni sestavi odpraviti.

75. letnica mehanične delavnice

Mehanična delavnica v Žezarni na Jesenicah opravlja pomembno nalogu v grupi strojno-energetskih obratov. Vzdržuje in popravlja naprave proizvodnih enot na Jesenicah in izvršuje v okviru zmogljivosti tudi izredna bolj zahtevna dela. Te dni praznuje ta pomemben obrat 75 letnico svojega obstoja. Sindikalna podružnica je pravila ob tej priložnosti tudi slovesnost v hotelu Jelovica na Bledu. — B. B.

SKUPŠČINA OBČINE TRŽIČ JE USTANOVILA STANOVARNSKO PODJETJE

Tržič, ponedeljek 20. 12. Danes so na skupni šestnajstni seji obeh zborov skupščine občine Tržič ustanovili podjetje, ki bo gospodarilo s stanovanjskimi hišami in gospodarskimi poslopji. Skupščina je razpravljala še o večjih pomembnih vprašanjih kot o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov, o občinskem prometnem davku, o začasnem finančiranju občinskega proračuna, o znižanju komunalnega prispevka borcem itd.

Pri razpravi ali naj bi ustanovili več ali eno stanovanjsko podjetje je sodelovala celo vrsta organov in organizacij. Vsi so se strinjali s tem, da naj bi ustanovili eno podjetje, kot so to storile tudi ostale gorenjske občine, vendar pa so poudarili, da groma voditi res strokovni kadar, ker bo podjetje le tako lahko uspešno delovalo.

Odborniki so bili najaktivnejši v debati o načinu ocenjevanja stanovanj. Komisije za popis stanovanj namreč prav te dni zaključujejo svoje delo.

Kljub pojasnilom pa je ostala še cela vrsta nejasnosti. Pri določanju točk za stanovanja namreč ne sme biti vseeno kdo je kupil razne električne naprave. Po glede delovnih odnosov kot tretino je razlikovali med ti-

stim, ki je prišel v opremljeno stanovanje in tistim, ki je

moral stanovanje sam opremljati itd.

Nekateri prisotni odborniki so se pritožili nad delom komisij za ocenjevanje. Ker se upravni organ zaveda pomembnosti tega dela, so sklenili, da bodo vsa nejasna vprašanja takoj razčiščevali s prizadetimi komisijami.

P. Colnar

POMEMBNI ODLOKI

Zadnja seja skupščine občine Kranj je bila izjemoma v ponedeljek (20. decembra) že dopoldne, ker je bil dnevnih red zelo obširen, saj so sprejeli vrsto novih pomembnih odlokov, razen tega pa so razpravljali še o programu razvoja gostinstva v občini, o problematiki komunalnih podjetij in o priporočilih delovnih organizacijam o štiriperiodiranju.

S področja novega stanovanjskega gospodarstva so še trije odloki, ki s tistimi, ki so jih sprejeli na prejšnji seji, tvorijo zaključeno celoto in bodo uveljavili nove odnose; to so: odlok o amor-

tizaciji stanovanjskih hiš, odlok o minimalnih tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš v družbeni lastnini in o načinu delitve sredstev za investicijsko in tekočo vzdrževanje in odlok o najvišji stavarini za stanovanja, ki jih upravlja podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj.

Zelo pomembna sta odloka, ki so jih sprejeli na začetku seje: odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov ter odlok o občinskem prometnem davku. O teh dveh bomo več še pisali.

-4

TISOČE »VOZAČEV« RAZPRAVLJA O TEM

Kolektiv in posameznik o stroških prevoza

Gre za regresiranje stroškov prevoza na delo. V začetku reforme je bila večina delovnih organizacij škofjeloške občine pripravljena v nekaj mesecih ukiniti vsako regresiranje stroškov prevoza na delo. To pa bi močno prizadelo več sto občanov, ki so iz enega ali drugega vzroka vezani na vsakodnevni prevoz na delo, hkrati pa bi na ta način prihranjeni milijoni predstavljali le majhne »odkrite rezerve« za večino podjetij.

Nekaj več kot 6.000 občanov Poljanske doline ima v dolini zaradi industrijske nerazvitosti na razpolago samo približno sto delovnih mest. Enako število občanov Selske doline ima na razpolago 1.300 delovnih mest, medtem ko ima osta-

lih 13.000 občanov Škofje Loke in okolice na svojem območju kar 6.400 delovnih mest v družbenem sektorju gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Že ti podatki kažejo, da bo precejšen del občanov Poljanske doline zmerom vezan na

dnevni prevoz na delo v škofjeloško industrijo.

O ukiniti regresov je delno tudi iz tega vzroka že avgusta razpravljalo tudi predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta. Tu je bilo sprejeto enoto stališče, da bo v perspektivi nujno prišlo do ukinitev regresa za prevoz v službo. Hkrati s tem pa je bilo sprejeto tudi priporočilo za delovne organizacije, da naj bo ukinitev regresa postopna, ne pa čez noč. Delovne organizacije naj bi v na-

slodnjih dveh letih postopoma zviševale udeležbo vozačev od tedanjih 600 din ali 1.200 din na polno vrednost mesečne vozovnice. S tem bo prehod mnogo manj boljše in neobčuten za večino vozačev.

Ko so bili pred nekaj dnevi zbrani podatki o sedanjem regresiranju stroškov prevoza na delo so ugotovili, da je večina delovnih organizacij upoštevala to priporočilo. Tako npr. približno 200 vozačev v Gorenjski predilnici plača polovico vrednosti mesečne karte, drugo polovico pa podjetje. Jelovica je ukinila regresiranje za prevoze krajše od 5 km, pri daljših prevozih pa delavec sam plača 3000 din osnovne

plača podjetje. — V. P.

In 20 % razlike med 3000 din in vrednostjo celotne karte. LIP Češnjica, Iskra, Niko, Tehtnica, Skupnost in Čevljarna v Železnikih, ki imajo skupne avtobuse za prevoz delavcev, imajo tudi enake sudeležbe delavcev, in sicer od dva do tri tisoč din, odvisno od dolžine prevoza. LTH, ki ima 140 vozačev izven Škofje Loke, predvsem iz Poljanske doline, ima še vedno samo tisoč din sudeležbe s strani delavca. To sudeležbo bodo po vsej verjetnosti z januarjem nekaj dvignili. Podjetje Šešir, Odeja in še nekatera druga pa imajo še vedno samo 600 din sudeležbe vozača, medtem, ko vse ostale stroške prevoza plača podjetje.

Loški razgledi XII

Za loški občinski praznik smo spet dobili Loške razgledne, tradicionalni zbornik, ki je letos izšel že dvanaštict, žal to-krat prvič v precej skrčenem obsegu »zaradi težav material-
ne narave«.

Loški razgledi so po opremi in razporeditvi gradiva dobili že povsem ustaljene oblike; vsi prispevki imajo tudi kratke povzetke v tujem jeziku, kajti zbornik si je utri pot tudi že daleč preko meja naše domovine, v zameno pa jazn pa dobiva izdajatelj — Muzejsko društvo — številne tuge publikacije, ki bi bile sicer težko dostopne.

V prvem delu (Narodno-ovsobodilna borba) je objavljen letos zapis Andreja Pavločva Ob dvajsetletnici osvoboditve Škofje Loke. To je kronika dogodkov, kakor sta jih doživljala v zadnjih dneh pred osvoboditvijo. Ivan Bernik in Jernej Hribenik Tomiks, Pavločev zapis po pripovedovanju je tudi bogato ilustriran.

Obširnejši je drugi del (Razgledi). Na prvem mestu je študija dr. Pavla Blaznika Struktura agrarne posesti na teh loskega gospodarstva do srede 18. stoletja, v kateri avtor na podlagi urbarialnega gradiva ugotavlja, da se hube (prednice naših kmetij) na loskem ozemlju skoraj niso drobile, razen na ozemljju koroške kolonizacije.

Prav v tem pogledu je razvoj agrarne strukture na loškem ozemlju povsem specifičen in se loči od ostalega slovenskega ozemlja. — S tem sestavkom nam je znani zgodovinar dr. Blažnik, ki se že dlje intenzivno bavi s proučevanjem kolonizacijske in agrarne zgodovine loškega ozemlja, odkril spet nekaj novega iz zanimive preteklosti tega področja.

V nadaljevanju umetnosti zgodovinar dr. Emilian Cevc v razpravi Mojster Filipove plošče in problem Jakoba Schnitzerja iz Loke govori o petih lepih spomenikih iz 16. stoletja in ugotavlja njihove izdelovalce. Umetnostno zgodovinska je tudi študija Franca Stukla Razdi.

voj portalov v Škofji Loki. Urednik Loških razgledov dr Branko Berčič v razpravi Mladostni lik Ivana Tavčarja priobčuje sklepno poglavje iz daljše raziskave o Tavčarjevi mladosti, Leopold Šolc pa v zapisu 50 strokovnjakov in 7000 konjskih moči govorí o pomembni tovarni vodnih turbin med obehma svetovnima vojnami v Škofji Loki; članek je napisan ob priliki, ko Loški muzej prevzema v varstvo tehnični arhiv tovarne vodnih turbin G. F. Schneiterja. Sledita še prispevka Pavla Hafnerja Urbanistična ureditev Loke in dr. Jožeta Ranta Divjad in lovstvo na loškem ozemlju.

V Radovljici
Županova Micka

Z lutkovno predstavo Čarovalni klobuk (na sliki) je Center za estetsko vzgojo pri Pionirske knjižnici v Kranju v soboto odprl v kletnih prostorih Delavskega doma v Kranju (prej Šipad) novo stalno lutkovno gledališče, ki je bilo zelo potrebno. To je ob letošnjih prireditvah dedka Mraza dogodek trajnega pomena. Gledališče še ni dokončno urejeno. Trenutno so predvidene predstave le po dva dni v tednu, kasneje pa jih bo več. Za noveletne praznike imajo predvideni 30 predstav, od katerih jih bo 20 na podeželju z njihovim potujočim odrom. Z lutkami nastopajo starejši igralci in tudi pionirji iz lutkovnega krožka. Poleg imenovane premiere imajo naštudirane še »Meh za smehe«, »Baterija inženirja Lisca«, »Kako je Pavliha rešil Janka in Metko« ter štiri enodejanke.

Nova galerija na loškem gradu

V novi galeriji, ki so jo odprli za občinski praznki, je pravljena tudi že prva razstava — Kot se ob takih prilikah spodboli, je posvečena podobi Škofje Loke v preteklosti. — Prvič so na tem mestu zbrane važnejše unodobitve Loke

Najstarejši prikaz vedute nam pokaže kopija Meriano-ve grafike iz leta 1649. Loko je upodobil s Krancilja. Obe Valvasorjevi Loke, iz »Slave vojvodine Kranjske« in iz njegove »Topografije« kažeta Loko iz vzhodne strani. Topografski namen ima še kopija Loke šlezijškega topografa iz leta 1713. Poleg teh signiranih podob sta najbolj tanimivi votivni podobi goreči Loke iz sopotniške cerkve sv. Florjana in kopije iz Spiške cerkve na Spodnjem trgu. Avtorja obeh slik nista znana. Te stare podobe 17. in 18. stoletja so naivno, včasih shematično risane, ter lokalno toniranе.

slik Loke loških rojakov in ostalih slikarjev, ki so tako radi slikali to staro mesto. Galerija že kaže prve sadeve. Muzejsko vodstvo ima pripravljene dalekosezne načrte. Nima pa galerija svojega imena. V Slovenj Gradcu, Soštanju in Kostanjevici se galerije poimenujejo po slikarjih rojakih. V Loke že imamo Groharjevo predmestje, sploh pa je Grohar takoj občeslovenski, da si ga ne smemo prisvojiti samo Ločani. Lepo pa bi bilo, če bi se galerija imenovala po Antonu Ažbetu, rojaku iz Poljanske doline, ki je bil znan po svoji privatni šoli v Münchenu, kjer so se kratko dobo-

Skupaj je na razstavi 23 podob in fotokopij. Zaradi historičnega koncepta razstave prireditelji ni razstavil

Pri prizadevanjih za razširitev in poglobitev kulturne in izobraževanja imajo knjižnice še prav posebne vlogo. Vsa povojna leta smo zaznamovali zelo hitro rast števila kupcev knjig po knjigarnah in število bralcev po knjižnicah. Letos že lahko ugotavljamo, da je bil delen zastoj števila obiskovalcev v nekaterih knjižnicah v zadnjih dveh, treh letih le začasen pojav zaradi nekaterih novih, zapeljivih kulturnih in izobraževalnih posrednikov (radio, televizija) ter da število bralcev in obiskovalcev čitalnic zdaj znova hitro raste. Na to so verjetno vplivale tudi višje cene knjig v naših knjigarnah. Vse to nam je dokaz več, da gre pri knjižnicah za osnovno vprašanje ljudskega standarda in za zakonit proces razvoja, ki kaže, kako zelo pomembno in odločujočo funkcijo imajo knjižnice v našem družbenem življenju.

nem življenju.

V primerjavi z razmerami pred vojno so sicer pri nas knjižnice v marsičem zelo napredovalo, ne le glede števila knjig, ampak tudi zaradi uvedbe prostega pristopa bralcev h knjigi. V marsičem se spreminja vsebina naših knjižnic po volji bralcev in zahtevah časa, vedno več sprašujejo po poklicni, strokovni in znanstveni literaturi. To pa moramo bralcem nuditi, če si prav predstavljamo vlogo knjižnic našega časa in njihove naloge za bodočnost.

Potreba po knjigi se je po-večala zlasti v zadnjih ne-kaj letih, ko vse več govorimo o porrebi izobraževanja. Ta potreba pa ni le rezultat

KAJ MENIJO KRAJISKE KNJIŽNICE

Vodilo: izobraževa

se ogovorni na upravljanje.
Občine, ki dajejo sredstva za knjižnice, ne dajejo subvencije za postranske interese, za majhno, neproduktivno skupino občanov, ampak investirajo dosti pomembnejši kapital, ki bo jutri v družbenem, ekonomskem in političnem razvoju rodil sade-

intencijem razvoja tega sodelovanja, delajo torej razumno in v lastno korist. Knjižnice so prvo, kar mora imeti vsaka urejena občina, še le nato so druge kulturne ustanove (gle-

Te dni po sretu

VENDARLE ZMAGA

Na drugem glasovanju preteklo nedeljo, 19. decembra, so Francozi vendarle izglasovali zaupnico dosedanjemu predsedniku generalu de Gaullu. Stari general bo torej vodil Francijo še naslednjih sedem let. De Gaulle je dobil 55,28 % skupnega števila glasov. Zanj je glasovalo dobro 13 milijonov Francozov. Za kandidata levice Mitteranda pa se je opredelilo več kot 10,5 milijona volivcev. Zmaga generala torej ni tako pričljiva kot na volitvah doslej. Levica ocenjuje svoj poraz prav zategadelj kot zmago.

ERHARD V WASHINGTONU

Pretekli ponedeljek so se začeli v Washingtonu razgovori med zahodnemškim kanclerjem Erhardom in predsednikom Johnsonom. Politični opozovalci računajo, da bo osnova tema pogovorov v Beli hiši želja Zahodne Nemčije, da bi imela večji delež pri jedrski obrambi zahodnega sveta. Obisk nemškega kanclerja je bil dvakrat odložen, kar samo kaže, kako težko se bo o tem vprašanju odločiti.

POGODBA O NENAPADANJU

Predsednik indijske vlade Sastri je predlagal Pakistanu, naj bi obe državi sklenili pogodbo o nenapadanju.

ZA BOŽIČ PREMIRJE

Pepež Pavel VI. je pozval včeraj, naj bi za časa božičnih praznikov prenehale sovražnosti v Vietnamu. Dejal je, da bi bila to dobra pot za nadaljevanje pogovorov o prekiniti spopada.

O SVOJI VLOGI

nje delovnih ljudi

dališče, muzej, delavska univerza ipd.).

Priznati moramo, da so se knjižnice v Kranju po vojni razvijale v sorazmerno ugodnih pogojih in ob velikem razumevanju njihove vloge. Leta 1960 je bila ustavljena Osrednja knjižnica občine Kranj, ki združuje pod skupno upravo študijsko knjižnico, Ijudsko knjižnico, pionirska knjižnica, potujoča in podružnične knjižnice, knjižnično-matični oddelek ter oddelek za estetsko vzgojo pionirjev. V enem naših listov je neki dopisnik površno in slabo informiran prikazal iskanje notranjih rezerv in prilaganja kranjskih občinskih knjižnic re-

Viženje na reformo Pošastna kazen

(Piše V. N., doktor potrošnih ved)

Ko sem oni večer ležal v postelji in čakal ženo, ki jo je naša družba napravila enakopravno možu in hodi zato pozneje spat — saj veste, čez dan služba in funkcija, počasi se takoj ne odpoveste hudiču in njegovim potom!

jem takojšnjo spreobrnitev. »Dal vas bom na natezalnico, če se takoj ne odpoveste hudiču in njegovim potom!«

iz slovenskih zamejskih časopisov

NAS TEDNIK

11. in 12. decembra je bilo v Gorici mednarodno pevsko tekmovanje, že četrto te vrste. Tudi letos so nastopili pevski zbori iz Slovenije, Italije in Avstrije. Med nastopajočimi je bil tudi zbor »Jakob Gallus-Petelin« iz Celovca.

V petek, 7. januarja 1966, bo v Kletni dvorani Glasbenega doma v Celovcu 4. ples slovenskih akademikov. Dajaki Slovenske gimnazije bodo ples odprli s slovesno polonezo.

11. decembra je bil v Modri dvorani Doma glasbe v Celovcu občni zbor združenja staršev Slovenske gimnazije. Starši so se zanimali kdaj bodo začeli graditi lastno poslopje za slovensko srednjo šolo.

SLOVENSKI VESTNIK

Slovensko prosvetno društvo »Bilka« v Bilčovsu bo priredilo v nedeljo, 26. decembra, v Bilčovsu igro Mati in sin.

12. decembra je v dvorani Doma glasbe v Celovcu, po daljšem presledku, spet nastopil kvintet bratov Avenik s pevskim duetom Koren.

formi. Splošno mnenje namreč je, da zlasti na tem kulturnem področju pač ne bi smeli iskati prihrankov za rešitev večjih problemov drugod, saj smo dolga leta ugotavljali prešibko dotiranje teh družbenih služb. Delovni kolektiv knjižnice se zaveda, da je nakup knjig brez dvojma osnovna dejavnost zavoda, zato je nesmiselna trditve, da smo od za nakup namenjenih dveh milijonov din enega porabili za povečanje osebnih dohodkov, kar bi bilo tudi nezakonito. Za nakup knjig imamo v resnic dolženih nekaj več kot 7 milijonov in jih bomo za to tudi namerili, saj bi po republiški normi morali za to imeti vsaj 10 milijonov dinarjev.

Stevilo knjig v vseh naših knjižnicah bo treba še povečati, čeprav jih imamo blizu 100.000 zvezkov. Sмо pa še vedno daleč od povprečij v drugih državah, zlasti socialističnih, kjer zelo velikopotezno in širokogradno podpirajo rast in razvoj knjižnic. Trenutno je v SZ izposoja štirikrat večja kot npr. v Nemčiji. Idealno se v Evropi smatra povprečni letni nakup 100 knjig na 100 prebivalcev, Švedska in Norveška jih imata 200, knjižnice v Kranju pa 20.

Rast in produktivnost našega gospodarstva, širokovna in kulturna razgledanost pa tudi družbeni in politična zavest se morejo uspešno razvijati le, če bo naš delovni človek izobražen. In pri tem izobraževanju so pomemben vodilni instrument tudi naše knjižnice.

M. M.

ga opozorim, ko lepa beseda ne najde mesta v njegovem zakrnjenem srcu.

Krivoverec prezirlivo zmigne z rameni.

»Nalili vam bom stopljenega svinka v ušesal!« mu požugam.

Krivoverec niti z očesom ne trene.

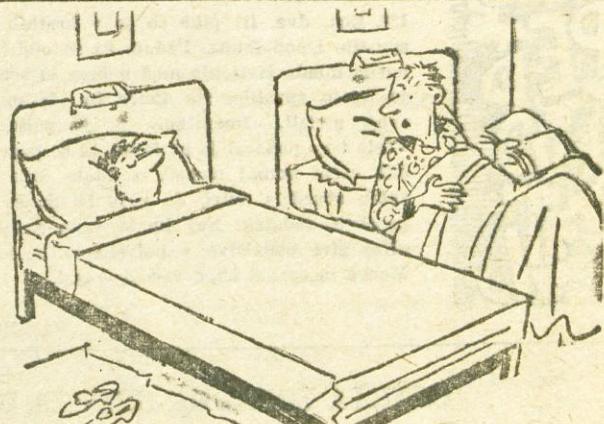
»Kuhali vas bom v vremenu olju!« mu zagrozim.

Krivoverec hladnokrvno pljune po tleh in moji podrejeni se mojemu očitnemu neuspehu škodoželjno mužajo. Preostane mi le še eno. Odločilno vstanem, si privzdignem košata ceremonial-

na oblačila, stopim k obtožencu in mu zašepetam svojo zadnjo grožnjo...

Učinek je takojšen. Zakrnjenec pada kot izpodlagan na kolena in iz bogokletnih ust se mu izvije obupan, proseč klic: »Milost, milost, samo tega nikar! Žal mi je, da sem grešil, žal mi je in se kesam... Milost, milost, vaša prevzivenost...«

Nikar se ne čudite tej nednji vdaji, kajti neustrašenemu klubovalcu sem šepril, da ga bom dal obriti z britvicami jugoslovanske protvodnje...

Draga, zaskrbljen sem že, zaradi tvoje shujševalne kur.

LJUDJE IN DOGODKI

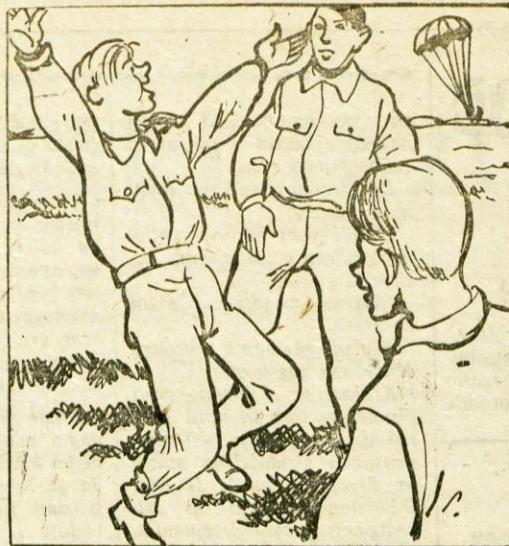
Odprte meje

V ponedeljek, 20. decembra so na Dunaju podpisali sporazum o ukinitvi vizumov med državami. Pri tem ne gre zgolj za olajšave v turizmu, marveč za ostvarjanje tistega splošnega vzdušja, ki lahko prispeva k še tesnejšemu sodelovanju med obema državama in poglabljajujo odnos med sosedama.

Sporazum o ukinitvi vizumov predvideva posebno proceduro samo za tiste, ki bi se želeli zaposlit v Avstriji. Vsi ostali bodo lahko olajšave izkoristili že pri potovanjih med novoletnimi prazniki.

Vendar bi ob tej priložnosti želeli opozoriti, da je za potovanje v Avstrijo potrebno zagotoviti veljavni potni list in jugoslovanski vizum na pristojnem občinskem organu za notranje zadeve. Sporazum so namreč nekateri tolmačili tako, da odslej ob prehodu čez mejo ne bo treba imeti več nobenih dokumentov. Praktično se za naše državljane zadeva pri iskanju potnega lista in dovoljenja za potovanje poenostavlja samo toliko, kolikor odslej ne bo potrebno več iskati avstrijske vize. Vse drugo ostane tako kot odslej.

Razen z Avstrijo je Jugoslavija doslej sklenila podobne sporazume tudi z mnogimi drugimi državami, kar kaže, da v praksi uspešno uveljavljamo ustavno načelo o odprtosti meja. Ukinitev vizumov med Avstrijo in Jugoslovijo bo precej olajšala že doslej zelo živahen medsebojni promet, zlasti pa

137. Ena, dve, tri pike so se v kratkih presledkih spustile izpod letala. Padala so se odprla in varno nosila mlada življenja med nebom in zemljo. Ko se je letalo spustilo, sta Peter in Marko že zložili svoji padali. »Imenitno!« ju je pohvalil učitelj. »Tele tri,« pokazal je na fante, ki so pravkar doskočili, »sem komaj nagnal iz letala. Dva pa sta mi sploh obsedela notri. Za vaju bo danes pri kosišu poseben dodatek. Saj imata rada palačinke?« — »Naj živi padalstvo s palačinkami!« je zavrskal Marko in zagnal kapo visoko v zrak.

138. »Ti, Peter,« je zašepetal Marko, ko sta zvečer ležala na visokem ležišču. »Zdaj sem izvohal, kaj ima Janez v kovčku.« Peter je priščipnil ušesa kakor zajec: »Kaj neki? Gojovo same gate.« — »Ne, potico in še kup podobnih dobrat. Potico sem razločno videl, mislim, da je rozinova.« Peter se je v temi obliznil. »Pa se nisi zmotil?« — »Nak,« je odločno zatrdil Marko in umolknil, ker je v sobo stopil Janez. »Naj na mestu postanem trimotorni Junkers, če se ni zdajle zunaj basal s potico!« je jezno pomisil Peter.

139. Janez je zlezel v posteljo in sjo. »Sliši, Janez,« ga je čez čas tih posodi mi no malo tvoj kovček, da je polen potice! Janez se smrčati je poskusil. Peter se ni mogati. »Janez, nikar tako ne smrči,« cal. »Rozine ti letijo skozi ust zašumelo kakor v panju. Fantje dvigali glave. Peter je skočil z leža na Janezovo posteljo.

PANORAMA

ČETRTA ZGRADBA SEDEŽA UNESCO

PODZEMNA ARHITEKTURA

Se bodo v velikih mestih arhitekti usmerili v globino?

Četrt nova zgradba v kompleksu sedeža UNESCO v Parizu predstavlja originalno arhitektonsko rešitev. Sedež UNESCO je na trgu Fontenoa in njegove zgradbe imajo obliko črke »ipsilon«.

Ko so proučevali načrte o gradnji četrte stavbe, so trije arhitekti predlagali, da se zgradi nebotičnik s šestnajstimi nadstropji, vendar ta načrt niso odobrili pariški urbanisti, ker so hoteli obdržati videz starega Pariza. Morali so poiskati drugo rešitev.

Arhitekti so prišli na idejo, da se celotna stavba UNESCO zgradi pod zemljoi, in sicer na prostoru, kjer so

to je vse. Kdor bi šel mimo, niti ne bi slušil, da je na tem prostoru še četrtva velika stavba UNESCO.

Arhitekti so sklenili, da mora biti tudi vsa notranjost podzemne stavbe čim bolj topla, prirodna in udobna. Tako so zidovi obloženi z lesom kanadskih smrek. Ta rešitev je res velik prispevek moderni arhitekturi. Tako nato gledajo strokovnjaki, ki menijo, da je ta rešitev uvedla novo idejo v arhitekturo, tako imenovano podzemno arhitekturo.

Morda ne bo več dolgo, ko bo arhitektura, ki se je do sedaj usmerjala predvsem v višino, začela prodirati v podzemje velikih mest in naselij.

Proti radioaktivnosti

V nemških trgovinah se je pojavil nov proizvod, ki ga proizvajalci priporočajo za darilo najbližnjim prijateljem: krema proti radioaktivnosti. Za 4,80 marke vsakdo lahko kupi krema za katero trdijo, da ščiti kožo pred radioaktivnim izzarevanjem.

Proizvajalci nameravajo razširiti prodajo novega proizvoda po vsem svetu. Menijo namreč, da se njihova »krema proti radioaktivnosti« ne bo rabila samo v laboratorijskih, v katerih se dela z radioaktivnimi izotopimi, ampak v vsaki hiši, ker predpostavljajo, da bo vsak želel imeti ustrezno zdravilo, če bi prišlo do najhujšega: atomske vojne. Na žalost ne moremo verjeti, da bi v takem primeru »krema proti radioaktivnosti« veliko pomagala.

»Brez zamere«

Prej nedavno je neka starca sprožila pravi prepah v eni izmed londonskih policijskih postaj. Ko je z naprjenim samokresom stopila v postajo, so vsi uslužbeni brez besed vstali z dvignjenimi rokami.

»Brez zamere,« je spregovorila presenečena starca in položila samokres, ná mizo.

Starca se je odzval aperlu, da naj vsi državljanji, ki imajo neprijavljeno orožje, izročijo orožje policiji. Ko so se na postaji opomogli od strahu, jim je povedala, da je nameravala s tem samokresom narediti v mladosti samomor zaradi nesrečne ljubezni. Ko se je premislila, ga je doslej hranila kot spomin.

Za kratek čas

Že nekajkrat sem vas prosil, da mi prinesete servet!

Anekdot o Napoleonom

Tisto leto, ko se je Napoleon rodil, Guibert študio o taktiki, v kateri je čas velikih vojn mimo in da ne bo nikdo pomembnih bitk.

Napoleon je vprašal neko dvorno: »No, gospa, so vam še vedno mošče?« »Da, gospod,« je odvrnila dama, »č

Med starimi aristokratimi je imel Novejega sovražnika v grofici de Chevre v družbi velikokrat zaničljivo zasmehov preprečil, jo je Napoleon imenoval za. Najprej se je temu upiral, potem pa

Žepni radio oddajnik

Neka angleška tvrdka proizvaja žepne radio oddajne aparate, ki imajo dolet do 130 km in so namenjeni, da določijo položaj izgubljenih oseb na morju.

Najmanjši model je velik kot cigareina škatlica. 48 ur lahko oddaja signal, ki kaže reševalcem pot. Neki drug model ima oddajnik in sprejemnik kot telefon in omogoča zvezo s čolnom ali letalom. Tretji model plava na vodi. Ko se dotakne vode, se avtomatično odpre, dvigne anteno in prične oddajati signal za nevarnost istočasno na dveh frekvencah.

Zon

Vojne zato ne bo. Tudi ko bi Srbija premislil in je ne upal začeti, meni ladji bodri bolj sebe kakor ženi. O tem so se dali, ko jih je presenetil lastnik, da njihova ladja teden in da jim trenutno ne more pove. Tak ukaž je dobil od oblasti. Torej naj čaka Mornarji bodo zaradi tega nekaj dni ob me

»Ti tudi?« zaskrbi Bajberlovo.

Ne, on ne bo, ker mora na lastnikov u kotle in stroje, ker bo vse ladje v pristan komisija cesarsko-kraljeve vojne mornarice.

»A zakaj? Se ti ne zdi to sumljivo?« za

»Da, seveda je sumljivo,« prizna. Tudi v tem posledico sedanjega ultimata Srbiji. Tukaj zaskrbljeni. Vojne ne bo. Infernacijalna bo

Toda, ali je o tem prepričan?

Je. Prav tako kakor večina mornarjev. Bajberlovo pa vseeno skrbi. Pogled ji Tudi Stefi upa, da se bodo socialistični Toda ali imajo zadnje čase sploh še kakšno vedno v svoji moči zakon, ki parlamentu v

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE

Oporoka iz leta 1784

Marsikaj o življenju ljudi v 18. stoletju izvemo iz oporoke, ki jo je 12. marca 1784 podpisal in s tem potrdil glavar Leopold Paumgarten; gre za oporoko Jurija Šolarja, posestnika iz vasi Nemilje. Original hrani Lovro Pogačnik, kmet iz Nemilje št. 13, po domače »pri Babantu«, prevod in prepis listine pa mu je 20. julija 1955 oskrbel advokat Bradaška iz Kranja. Ker je oporoka zanimiva, jo v Bradaškovem prevodu v celoti objavljamo:

Jaz, Leopold Augustin, državni obmejni gospod, plemeniti Paumgarten itd., stotnik oblasti in mesta Loka, s tem uradno ugotavljam, da sta se zglasila pri meni: spoznani Anton Bertoncelj, posestnik službenega kraja Rudno — vas Nemilje, hišna štev. 5, in Klemen Potočnik, istega kraja in vasi, hišna štev. 6. Oba mojemu glavarsku podrejena sta mi namesto prisege izpovedala in sporočila, da jih je spoštovani Jurij Šolar, posestnik v vasi Nemilje štev. 7, v svoji zadnji bolezni julija prejšnjega leta 1783 k sebi poklical in jima svoj testament ali poslednjo voljo pri popolnem razumu, prostovoljno in neprisiljeno narekoval, kakor sledi:

Prvič: priporoča zapustnik svojo ubogo dušo brezmejni usmiljenosti boga, njegovo truplo pa da se izroči primereno običajem krš. kat. cerkve materi zemlji. Dalje odreja, da se berefa za njegovo ubogo dušo dve sveti maši.

Druugič: določa zapustnik svoji ženi Jeri doživljenjsko hišni kot na posestvu in prehrano. Pri slabem spoznemovanju pa mora splošni dedič namesto prehrane vsako leto namesto hrane izročiti: 3 mernika rži, 3 mernike prosi, 3 mernike ajde, 1 mernik ječmena, 2 merni-

ka pšenice, pol mernika fižola, 20 funtov sveže govedine, 6 funtov slanine (speha) in 10 funtov masti, potem: eno leto pleče, a drugo leto prašičje stegno, po domače gnjat, in letno 30 povezen prediva; dalje 3 jablane, 1 hrušev in 1 češpljev drevo, kakor tudi zelje, repo, korenje in mleko. Končno mora njegovo ženo Jero dostojno pokopati in za njeno ubogo dušo dve maši brati dati.

Tretjič: zapušča svojim hčeram Špeli in Heleni, in sicer: Heleni stopetdeset goldinarjev, 2 mernika rži, 2 ajde, 2 prosi in po 1 merniku ječmena in koruze in 50 povezen prediva. Če se poroči na kmetijb, dobri še eno kravo in eno teleco. Za slučaj, da se poroči kot gostja, dobri samo kravo. Pri poroki skrbi splošni dedič za jutranjno jed in poročne stroške, za skrinjo in običajno posteljno opravo (truhe, odeje, cvilh, podzglavje). Skrbeti mora tudi za poročno obliko, in to dearnim razmeram in stanu primerno.

Hči Špela dobri sto goldinarjev, 6 mernikov žita (brez ovsa), 50 povezen prediva, 1 kravo in skrinjo in običajno posteljno opravo kakor sestra Helena.

Dalje zapušča testator Mimi, poročeni Novak, sto goldinarjev kot delež po ocetu in materi. Splošni dedič pa mora dati Mini, njeni hčeri Mini

kakor tudi njenemu možu in otrokom 12 let hišni kot od Jurija — 1784 do 1795 v novi hišici na vrtu brezplačno.

Cetrtič: imenuje in postavlja pokojni pravomočnega in splošnega dediča svojega, v oblasti Rudno ležečega posestva z vsemi doprinosi in pritiklinami edinega sina Lovrenca Šolarja.

Ko se je nato vpostavljeni splošni dedič Lovrenc Šolar pri meni ponizno zglasil in prosil za potrditev testamenta predstojništvo, sem v to dovolil in potrdil pri glavarstvu gospodstva in mesta Loka kakor tudi pri deželnim zvezni Kranjski.

Spodaj je lastnoročno podpisani Leopold Paumgarten, glavar; ime kraja ni čitljivo, prav tako je nerazločen pečat na desni strani listine; ki je bila izdana 12. marca 1784, torej pred skoraj 182 leti.

A. Triler

DRAGI BRALCI!

V dveh prejšnjih številkah smo pisali o podih na Gorenjskem, posebno v kranjski okolici. Prosimo vas, da nam še iz vašega kraja posljete podatke o podih, da bomo vsi skupaj več vedeli o tem pomembnem gospodarskem poslopu kmečkega doma. Pišite zlasti o tem, kako se pod in posameznih kmetijah, ali je odvisen od velikosti kmetije, ali ima kmetija več podov, kako star je (ina morda letnico na bangerju vrat?), kaj so delali na njem včasih in kaj danes, kje je v sestavi gospodarskih poslopij kmečkega doma, kateri prostori so okrog njega in za kaj jih uporabljate, kako se ti prostori imenujejo itd? Vse vaše dopise bomo objavili.

Uredništvo

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJI

pušča do besede. Toda stranka bo vseeno spregovorila. In spregovore bodo stranke v Nemčiji, v Franciji, v Italiji. Povsod so dovolj močne, da lahko preprečijo vojne nakane svojih vlad.

Tako meni Štefi. Bajberlova ji sedaj skoro zavida, ker se sama ne razume na politiko. Toda Štefi, žal, nima več časa za pogovor. Slavko bi rad, da bi šla čakat očka. In lokalni parnik iz Milj bo kmalu priplul. Zato se morata s Slavkom posloviti.

Franc je slabe volje. Ni mu všeč, ker sta ga prišla čakat. Brez zanimalanja jo posluša, ko mu pripoveduje o pogovoru pri Bajberlovi.

Ultimat še ni vojna. Srbija ga bo moral sprejeti. Kaj pa ji preostane drugega? Premajhna je.

A Rusija?

Rusija se ne bo spuščala v vojno. Ko bi se, bi si nakopala na vrat Nemčijo.

In nemški socialisti bi tako vojno dopustili?

Bi. Zakaj ne? Rusija je najbolj absolutistična država na svetu. Največja zatiralka delavstva. Ali ni Bebel že pred desetimi leti rekel Jaurésu, da bi nemški socialisti podprli nemško vlado v boju proti ruskemu carskemu absolutizmu.

»Ti tudi?«

Zakaj on? Kaj pa je on? Sicer pa, ali ni že sita večnega politiziranja? In naposled, njemu ne bo treba v vojsko. Se nikoli ni bil vojak. Tudi drugim ne privošči, da bi še kdaj bili. Sovraži vojsko in vojno. Sovraži kakor sleherni človek. Tudi svojat, ki je zahtevala vojno proti Srbiji in kričala pred guvernerjevo palajo, jo sovraži. Ali pa bi jo zasovražila, čim bi te podivjane kričače vtaknili v vojaške uniforme.

Tako je. A zdaj dovolj o tem.

Francu je vsak pogovor odveč. Na tihem se jezi na vse, kar ga obdaja. K sreči bodo kmalu doma. Samo čez trg še morajo in potem mimo slovenskega Narodnega doma. Tu pa jim zapre pot množica.

Za vrata, kaj pa je zopet? Zborovanje?

»Daj, dvigni Slavka, da se zainemo skozi!«

Nerad dvigne otroka. Otrok se ga oklene. Le s težavo rinejo naprej. Ljudje poslušajo dr. Gregorina. Le redki mu vzklkajo in ploskajo, ko govorijo o veliki avstrijski očetnjavji. In potem spregovori voditelj slovenskega narodno strokovno organiziranega delavstva. Tudi on poudarja, da bodo morali Slovenci in slovenski delavci pokazati in izpolniti svojo patriotično dolžnost do avstrijske očetnje, če Srbija ne bo sprejela cesarjevega ultimata in če bodo morali Srbijo kaznovati z vojno in jo napraviti ponižno in poslušno. Ce Srbija ne bo pametna in bo ostala ohola, bo Avstro-Ogrska, najsi je cesar še tako usmiljen in miroljuben, morala začeti proti Srbiji vojno.

»A kdo jo sili?« je Štefi nehote vzklknila.

Ljudje v bližini so jo preplašeno pogledali, vendar nihče ni planil proti njej. Najbrž so enakih misli. Toda Franc se je prestrabil. Zgrabil jo je trdo z roko, čeprav je z drugo držal otroka, in s knih, naj ne zganja neumnosti. Ali bi res rada priklicala nase nesrečo?

Franc se še vedno boji, da ju kdo zasleduje. Priganja jo, naj pohti. Mimogrede se izmuznejo v češko restavracijo »Campo bello«. Franc predlaga, da bi tu večerjali. Štefi je prav, ker ji ne bo treba pripravljati večerje. Vseeno pa se ji ta restavracija, kamor je večkrat rada zahajala, zdi noco takoj tuja. Preveč tiha je. Ni veselo bučna, kakor je bila navadno, ko je živahn šumela v češki govorici. Ljudje sede ob mizah, stikajo glave in šepetajo.

Po Prešernovih stopinjah

Za zadnje letošnje popotovanje po krajih, ki jih je kdajpakdaj obiskal doktor Prešeren, smo si izbrali Smarno goro. Šegavi France ji je rekel kar teta, češ, da ima njegovega strica!

PESNIKOV STRIC JAKOB

Res je imela, ta nekoč takoj sloveča romarska gora, v letih od 1830 do 1837 pesnikovega strica za kurata. Naveda je tedaj bila taka, da so na Smarni gori službovali le upokojeni ali ostareli duhovni. Tako je tudi upokojeni župnik Jakob Prešeren (1777–1837) preživel jesen svojega življenja na osamelem vrhu nad Savo pri Ljubljani.

Stric Jakob je bil dolga leta kaplan, pozneje pa župnik v krajih vrhniškega kotlovnja. Prva duhovska služba mu je bila v Brezovici, potlej pa se je selil na Preserje, na Ig, na Vrhniko in v Borovnico. Velike in težavne fare niso bile več za slabotnega možička; zato je šel l. 1827 v Leše pri Tržiču. Kot upokojenec pa je l. 1930 postal kurat na božjepotni Smarni gori.

Rekli smo, možička; saj je bil, od vseh Ribičevih moških res najmanjši, vendar kar se le da, šegav in dobrošen. Pesnik je strica Jakoba, brata svojega očeta, izmed vseh sorodnikov še najraje imel. Francetova sestra Lenka se je spominjala:

»France je strica Jakoba zelo rad imel, ker so bili tako veselega srca, kot on sam. Bili so stric Jakob majhen, zelo majhen mož, ki so pa navado imeli, moža drugače meriti. Namreč, da se mož od ušes gori meri. Smejali so se glasno, da se je daleč razlegalo. Stric Jakob so bili dobrega srca kakor France. Skoraj nič niso prihranili.«

Vedno na vseh farah, kjer je služboval, je Jakob Prešeren rad gostil svoje sorodnike iz Vrbe. Prece let je živel pri njem mati Ribička, pa sestra Lenčica, skorodno vedno so bile pri njem tudi nečakinje, hčere brata Simna. Zdaj ta, zdaj ona. Naučil jih je pisana in branja. Prav rada in večkrat pa sta ga obiskovala nečaka France in Jurij. Posebno v Borovnico sta se iz Ljubljane čestokrat namenila in potem prisledila k brodnikom, da sta se tako zložno, čeprav počasi, prepeljala do strica Franca na Savi pri Litiji.

Spoloh pa je France že kot študent skoro vse proste dneve preživel pri duhovnih, stricih in starih stricih. Poslušajmo Lenko, kako lepo govorji o svojem bratu pesniku:

»France je bil toliko pri stricih, da je natančno poznal duhovske vesele, pa tudi težavne ure. Zato je v sa-

mem sebi sklepal, da ni za duhovski stan.«

Prav posebno res ni nihče silil Franceta v lemenat; tudi mati ne, čeprav pa bi rada videla vse tri sinove v duhovskih opustih. Modri in dobrati starci Francetov, župnik Jožef Prešeren (1752–1835) je še posebno blažil in miril: »Le to želim, da bi bil France v poznejšem življenju srečen. Ce ne bo dobil veselja za duhovski stan, mu bom pa jaz na Dunaju pomagal.«

In res so strici Franceta kar širokogrudno podpirali. Bil pa je nečak zelo ponuoven; ni znal prav ceniti denarja. Eden od stricev mu je nekoč rahlo pocital:

»Ti imas denar za lečo, prav tako dober kup kakor lečo!« Drugi stric pa je vzduhnil: »En fajmošter bi moral imeti denarja za en cel bajar, da bi lahko tolkokrat dajal.«

Je pa tudi strica Jakoba na stara leta pestila stiska. Kot župnik v Lešah ni imel kaj prida dohodkov pa se je jezikl: »Leše, to niso Leše – to so kleše!«

DOKTOR FAUSTUS

Na Smarni gori pa je bil stric Jakob zadovoljen. Laže je izhajal, saj je imel poleg pokojnine še kar lepe dohodke od maš in drugih obredov. Dosti hoje ni zdržal. Imel je močno otekle noge že v Borovnici. Zato pa je temrje imel družbo pri sebi doma.

»Stric Jakob so bili strašno fletni in družabni. France je na Smarni gori prav velikokrat pripeljal dohtarija Crobatha in prefezerja Kersnika. In vesela družba je koju nastala. To še posebno, če je iz Gameljnove gori prišel znani zdravnik Gradišek, ki mu France nikoli ni drugače rekel, kakor doktor Faustus.«

Kdo pa je bil ta mož, ki mu je šegavi pesnik vzdel tako imeniten vzdevke?

Matevž Gradišnik, rojen l. 1776 v Zgornjih Gameljnah, je že v zgodnji mladosti vstopil v red usmiljenih bratov in dobil samostansko ime Faustus. V Pragi se je pozneje izučil za kirurga, kar pa v tedanjih časih ni bilo enako pravemu zdravniškemu naslovu. (Tak kirurg, Tomaž Pirc, je živel v prvi polovici preteklega stoletja v Kranju in tudi poizkušal zdraviti na smrt bolnega doktorja Prešerna). Gradišnik ni bil duhoven, ampak le brat. Saj je red usmiljenih bratov bil namenjen le strežbi siromašnih bolnikov, ne pa mašnim opravilom.

Gradišnik je vrsto let vneto opravljal svoje človeko-ljubno poslanstvo v ljubljanski bolnici usmiljenih bratov, potem pa se je, že čez petdesetletnik umaknil v svojo hišico pod Smarno goro. (Se danes hišica stoji in nosi

hišno številko Šmartno 42). Tu je zdravil po homeopatskih metodah in tudi sicer pomagal ljudem, kjer je le mogel. Njegovi hišici se je reklo tedaj »puščava«, Gradišnik pa so domačini rekli kar »prejor«, ker je bil pred upokojitvijo prior v svojem samostanu. V svoji hišici si je uredil kapelico pa še vrsto higieničnih in varnostnih naprav. Biti je moral kaj svojevrsten možak, vendar zelo priljubljen med ljudmi.

Imel je posebno strast do pridigovanja in do govorinstva sploh. Skoraj redno, vse nedelje in prazniki, je hodil v letih 1826 do 1834 na Smarno goro asistirat duhovnemu pri mašah. Ceravno Gradišnik ni bil prav duhovnik, je vendar sremljeval na Gori pridigoval. Posebno v dneh, ko se je zaradi navalna romarjev, moralo opraviti kar več maš po vrsti. Bil je Gradišnik znan širom po dejeli kot goРЕč predigar, v ožji družbi pa kot duhoven. Kruh si je moral poslej služiti kot vaški učitelj. Proti koncu življenja se je vrnil v duhovski stan in služboval v naših krajih. Imel je nenavadno veselje konji. Kupoval jih je od Ciganov. Rad se je vozil s konji, v katerega je zapregel kar več parov konj! Pokoj je Piacentini prevel na Smarni gori. Umrl je kot popoln siromak, star 87 let.

Leto 1837 je bilo za pesnika kaj žalostno. Kar drug za drugim so pomrli trije možje, ki jih je France tako ali drugače rad imel: 20. junija je umrl stric Jakob, 22. septembra oče Šimon in 11. novembra »doktor Faustus«...

Jakob Prešeren je umrl in bil pokopan na Smarni gori. Do l. 1850 je stal na njegovem grobu železen križ z vdolbinami, ki jo je krasila pokojnikova oljna podoba. Tomo Zupan se je še spominjal te slike iz svojih mladih let: majhen mož s sivimi lasmi, oblečen v talar in roket. Grob Jakobov je bil prav blizu vrat, ki vodijo z grobišča v zakristijo. Zdaj ni več ne groba ne nagrobnega križa.

ROMANA O SMARNI GORI

Prešernov umetniški genij se je kar v dveh obsežnih pesnitvah dotaknil božjepothe gote.

Pesem »Smarna gora« spada prav v isto polemično vrstvo kot znana »Nebeška procesija«. S smarnogorsko pesmijo »v romarsi viži« je hotel Prešeren osmešiti janzenistično gonjo zoper božja pota. Ceravno pesnik seveda ni mogel biti kak prepričan privrženec božjih poti, so ga vendarle jezili oni moralistični cerkveni oblastniki, ki so zatirali količaj bolj vedre oblike ljudske pobožnosti. Z janzenisti pa je imel Prešeren že stare račune, saj so bili že dalj časa njegovi literarni nasprotniki.

Pesem o Smarni gori je bila zložena že l. 1843, a censor Kopitar jo je surovo zavrnil. Zato se je poslej širila

le v prepisih. Sele l. 1848, ko je izšel 5. zvezek Čbelice, je bila pesem prvič natisnjena. Obseg pa pesnitve osem osemvrstičnih kitic.

Druga Prešernova umetnina, ki ji je bila pobuda Smarna gora in ki bi se utegnila celo »puščavnika« Gradišnika dotikati, je »Romana od Strmega gradu«, pesnitet v štirih delih. V eni izmed ohranjenih rokopisnih inačic ima romanca naslov »Pesem od zidanja cerkve na Smarni gori«.

Ko smo sedaj znova omenili svojevrstnega moža Gradišnika, bo kar prav, če otmemo pozabi še enega izjemno zanimivega skrbnika te božje poti. Mislimo na Petra Piacentinija, ki je bival na Gori od l. 1899 do l. 1911. Piacentini je bil doma iz Furlanije, služboval pa je v piemontski pokrajini, v vseh okrog Torna in Vercellijs. Biti je moral svojeglav in uporen, tako da je bil celo suspendiran kot duhoven. Kruh si je moral poslej služiti kot vaški učitelj. Proti koncu življenja se je vrnil v duhovski stan in služboval v naših krajih. Imel je nenavadno veselje konji. Kupoval jih je od Ciganov. Rad se je vozil s konji, v katerega je zapregel kar več parov konj! Pokoj je Piacentini prevel na Smarni gori. Umrl je kot popoln siromak, star 87 let.

Se ena posebnost! Od l. 1916 do l. 1926 je skrbel za maše na Smarni gori profesor šentviške škofijske gimnazije Josip Prešeren, rojen l. 1888 v Smihelu pri Novem mestu.

SLIKARJI NA GORI

Prav posebno mikavnost za številne obiskovalce, pa najstibo romarji ali le izletniki, predstavljajo slike v smarnogorskem svetišču. Največji delež ima seveda Matevž Langus, ki je slikal obe kuple. Priča o tem teh fresk sčas tudi portreti 22 sodobnikov, ki jih je Langus vključil v svojo slikerijo. Tudi sebe samega je upodobil poleg tedenjega vodiškega župnika Jerneja Arka. L. 1887 je te slike obnovil Matija Koželj. Svoj delež so prispevali še gluhonemi slikar Janez Potocnik, Gašper Goetzl in Jurij Subic.

Pobudo za res veličastno slikario v cerkvi je dal duhovski naslednik Jakoba Prešerna, kurat smarnogorsk Anton Jamnik. To zvemo tudi iz napisa v bohorici, ki ga je naslikal Langus na steber srednje freske:

»S pomozho romarjev so g. Jernej Arko, fajmoshter v Vodizah, in g. Anton Jamnik, duhoven tukaj, vneti za zlast Marije in lepoto te zerkve nevtrudneno skrbeli da sim malo kuplo in veliki altar v l. 1842, veliko kuplo pa v l. 1846 in 1847 smalal. — Matevž Langus s Kamnje gorie na Gorenjskem.«

Ko bomo spomladni spešili na Smarni gori, da pogledamo mogočni Langusov slikarski opus in da se z vrha razgledamo po vsej naši ožji domovini, ne smemo pozabiti, da je prav v tem kraju pod Smarno goro dne 22. julija l. 1941 počila prva partizanska puška na Slovenskem in s tem dala znak za vse narodno vstajo in začetek osvobodilnega boja.

ČRTOMIR ZOREC

PROBLEMI ŠOLSTVA

NA ČELA

»Razvita« občina ne more rešiti niti

65 od 567 pregledanih učencev na osemletki A. T. Linharta v Radovljici ali 11 odstotkov ima okvare na hrbitenici; morali bodo posečati ortopedsko telovadbo. V vrtincu statističnih podatkov, ki osvetljujejo gospodarska gibanja in družbeno aktivnost, to številko prezremo. Radi govorimo le o naših uspehih. Navedena številka pa je na videz nepomembna in vendar grozljiva za vsakogar, ki ob njej pomisli, da gre za šoloobvezne otroke, za ljudi v času njihovega telesnega razvoja.

Prosvetni delavci v Radovljici so prepričani, da leži velik del krivde za takšno stanje v nemogočih pogojih, v katerih šola deluje. Solski poslopji sta starci in preobremenjeni, saj se n. pr. v enem zvrsti preko dneva v sedmih učilnicah 500 in več otrok. Poslopje je bilo pred 15 leti prirejeno za šolo iz stanovanjske hiše, zato so prostori

neprimerni za šolski pouk. Tudi pohištvo je dotrajano, pa še tega ni mogoče, zaradi pomanjkanja prostora razrediti tako, da bi ustrezalo starosti in velikosti otrok. Šola nima svoje telovadnice, 805 učencev, 148 vajencev iz vajenjske šole in vse sekcijske športnega društva Radovljica imajo na razpolago telovadnico športnega doma. Tri

PO DRŽAVNEM PRVENSTVU V HOKEJU NA LEDU

Zakaj je bleda deseta zvezdica

Jeseničani so osvojili popolnoma zasluženo deseti zaporedni naslov državnih prvakov v hokeju na ledu. V tekmovalju so bili precej boljši od svojih nasprotnikov, vendar moramo povedati, da smo od njih pričakovali še zanesljivejšo zmago.

Njihova srečanja z ostalimi konkurenenti dajo preeej misliti — Jesenice : Partizan 3:1 (1:0, 2:1, 0:1), Jesenice : Olimpija 8:1 (2:1, 3:0, 3:0) in Jesenice : Medveščak 7:3 (2:0, 3:2, 2:1). Razlika v goilih 18:5 sicer tudi ni slaba, a od Jeseničanov smo pričakovali predvsem lepo in boljšo igro.

V letošnji sezoni nas večkrat presenečajo novice z Jesenic. Več najboljših igralcev je zahtevalo izpisnico. Albin Felc se je, kot kaže, že dokončno odločil, da bo zapustil svoj kolektiv.

Zakaj naj bi bila bleda njihova deseta zaporedna zmaga na državnem prvenstvu? Predvsem zato, ker je jasno, da v kolektivu le ni vse v redu. Tu ne mislimo, da bi bila nesoglasja znotraj samega kolektiva ali pa da bi bila krivda za zaskrbljajoče dogode na kolektivu. Mislimo predvsem na to, da ni v redu odnos, na katerega Je naletel, lahko bi rekli, ne edini kvalitetni hokejski kolektiv.

Smo pred pričetkom svetovnega prvenstva v hokeju na ledu. Ali ni čudno in nenavadno, da bodo Jesenice stale vsem dogodkom ob strani? Ali ni nenavadno, da ni bilo mogoče zagotoviti sredstev za pokrito darsališče v kraju, kjer se je pokazala največja potreba in kjer se je tudi že pokazala kritnost vlaganja in polnorazumevanje za ta šport? Ko smo govorili z jeseničkimi funkcionarji, so nam

dejali, da so zadovoljni z odnosom hokejske zveze, ker je dovolila, da bodo njihovi igralci lahko nastopili v ekipi v tekmovalju za pokal evropskih prvakov. Mislimo, da je takšno dovoljenje vsceno premalo in da je zveza dolžna Jeseničanom veliko več in ne samo dovoljenje, ki je v skupino na sestavu prvenstva.

Seveda se sedaj ne da narediti ničesar več. To nam pove le to, kakšen je odnos zveze do kolektiva.

Drugo je vprašanje odnosa samih Jeseničanov do njihovega hokeja. Ceprav so ljudje že velikokrat dokazali svojo dobro voljo, vseeno izgleda, da kolektiv ne more zagotoviti nekaterim igralec istega, kar so od njega pričakovali. Funkcionarji pravijo, da se bodo morali pač na Jesenicih odločiti do kakšne meje naj razvijajo svojo kvaliteto.

Izgleda, da so v »Igro« okoli izpisnic Jeseničkih igralcev vpletjeni tudi ostali hokejski klub. Ceprav na Jesenicah nimajo dokazov o »nagovar-

janju« s strani funkcionarjev, pa vede povedati, da to vlogo opravljajo ostali igralci na pripravah reprezentance. Po številu zahtev po izpisnic Lahko zaključimo, da jo uspešno.

Ko smo Jeseničane vprašali, če zaradi teh pojavorov obstaja možnost, da bi izgubili primat, so odgovorili, da za to ni bojazni. Pravijo, da imajo na »zalogi« celo vrsto mladih igralcev. Hokej je kolektivna igra, v kateri zmage ne prinašajo posamezniki, vendar če bo do napovedanih silev res prišlo in če se bo to nadaljevalo, bomo vseeno morali v hokejskih kolektivnih pričetkih šteeti koliko je Jeseničanov in koliko domačih igralcev, kot je to slučaj pri nekaterih nogometnih ekipa.

Cestitamo Jeseničanom za osvojitev naslova prvaka. Njihova zmaga je rezultat večletnega napornega dela. Zaradi tega smo mnrena, da nima nihče pravice, da meče bled sijaj na njihovo deseto zvezdico. Vsak, ki poskuša ribariti v kal nem, naj si jih vzame za zgled in sam vzgoji svoje kvalitetne igralce. To je težnejša pot, vendar je edina moralno opravičljiva.

P. Celnar

V KRAJSKI OBČINI

Občni zbori streških družin

V teh dneh se vrstijo v kranjski občini redni letni občni zbori streških družin. Po dosedaj opravljenih zborih lahko sklepamo, da bodo le ti letos dokaj bolj živahni od občnih zborov prejšnjih let. Pri tem ne gre za toliko večjo dejavnost in vnenje za ta šport, ampak se streške organizacije vedno bolj borijo z raznimi težavami, predvsem finančnimi.

V kranjski občini je 24 streških družin z nad 2200 članimi. Vendar kranjski streški nimajo urejenega potrebnega strelišča. Načrti in lokacija zanj se pripravljajo domala 13 let. Kljub težavam pa imajo doma in na tujem izredno lepe uspehe, zlasti kar zadeva malokalibrsko oružje. Kar zadeva prostore, pa se jim obetajo boljši časi, saj jim je občina Kranj dodelila poslovno stavbo na Hujah, ki jo bodo preuredili v »Streški dom«. — —

NA EKIPNEM NAMIZNOTENIŠKEM PRVENSTVU SLOVENIJE

Kranj pred Triglavom

V Stražišču je bilo odigrano finalno tekmovalje za prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu. Za največje presenečenje so poskrbeli mladi igralci Kranja, ki so osvojili drugo mesto. Tako so gorenjski klub Kranj, Triglav in Jesenice zasedli drugo, tretje in četrto mesto.

Rezultati srečanj gorenjskih klubov: Kranj (Olimpija 1:5, Triglav 5:1, Ilirija 5:0, Ljubljana 5:2, Jesenice 5:0, Maribor 5:3, Fužinar 5:0); Triglav (Ljubljana 5:3, Jesenice 5:2, Ilirija 5:0, Fužinar 5:0, Maribor 5:2).

V igri ženskih ekip ni prišlo do tako velikih presečenj. Tudi v tej konkurenčni je zmaga Olimpija, 2. Jesenice, 3. Triglav, 6. Kranj.

Kranjska gora sedma

V Beogradu je hokejska ekipa Kranjske gore zasedla na drugem finalnem turnirju sedmo mesto. Posamezna srečanja so odigrali z naslednjimi rezultati: Mladost 4:2 (2:2, 2:0, 0:0), Beograd 6:6 (3:2, 0:2, 3:2) in Crvena zvezda 1:2 (1:1, 0:0, 0:1). Razlika v golih 11:10.

Trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki in pohištvo

»LESNINA«

Ljubljana, poslovna enota KRANJ,

Titov trg 5, razglaša pravo delovno mesto

DELAVCA

za skladiščna in transportna dela.

Pismene ponudbe je poslati na gornji naslov z navedbo dosedanjih zaposlitv v obliki prepisa iz delovne knjižice.

Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. Prednost majajo kandidati s stanovanjem v Kranju oz. bližnjih okolici, ker podjetje ne razpolaga s stanovanji.

SMUČARSKI TEKI

Kerštajn zmagovalc

Na preglednem tekmovalju v smučarskih tekih je v Kranjski gori zmagal Ratečan Kerštajn pred reprezentantom C. Pavčičem.

Med starejšimi mladinci so bili najuspešnejši tekmovalci iz Gorj, saj sta Jakopič in Dornik osvojila prva oziroma drugo

mesto.

Pri mlajših mladincih je zmagal Pintar iz Jesenice, a pri članicah Pšenica iz Mojstrane.

V RADOVLIŠKI OBČINI IN PRAKSA najnujnejših problemov šolstva

leta, kolikor je trajala obnova te telovadnice, pa so bili otroci brez pouka telesne vzgoje. Preureditev stanovanjske hiše v šolo pred 15 leti in obnova telovadnice je vse, kar je Radovljica, kljub razvoju mesta, dobila na področju šolstva. Problem šole v Radovljici pa ni edini v občini. Podobno je s šolskimi prostori tudi na Bledu in v Bohinju.

Radovljisko občino vedno obravnavamo kot razvito občino, ker pač leži na področju relativno razvite Gorenjske. V sistemu delitve proračunskega sredstev v preteklih letih, ki je temeljil na subjektivni oceni potreb posameznih občin pa nikdar ni bilo dovolj sredstev za gradnjo

sole v Radovljici. Vse prošnje, analize in opozirila so bila doslej zmanjšana.

Ali bo zmanjšana tudi prošnja učiteljskega zbora, podpisana od 453 roditeljev, naslovljena te dni na skupščino občine? Ali pa more skupščina sploh kaj ukreniti? Odvisno je od tega, kakšen bo njen proračunski položaj v prihodnjem letu. Ta pa bo, kot kaže, vse prej kakov rožnat.

Prenašanju pristojnosti in nalog na občine ni sledila prepogazdelitev sredstev. Od demokratičnega zakonskega načela, da vsaka politična skupnost samostojno predpisuje obveznosti v skladu z možnostmi gospodarstva na svojem območju, je ostala občinam samo pravica, da samostojno predpiše pravila

spevke do omenjene stopnje, v okviru katere sta si zyeza in republika že zagotovili kritje svojih potreb. Z drugimi besedami to pomeni, da so zagotovljena sredstva za opravljanje državnih funkcij, da pa je ostalo odprte financiranje širokega področja, ki je prepričljeno komunam.

Kje je torej rešitev? Ali naj si komuna Radovljica prizadeva priti kot sedemindvajsetna na listo dotiranih občin v Sloveniji? Ali je pa merilo razvitiosti, ki je bilo doslej usodno za radovljiski občino, res samo narodni dohodek, ki ga znamo kasneje preporazdeliti na vse mogoče načine in od katerega ostane tistem, ki ga ustvarja, premalo, da bi se sam razviral?

Ali ni merilo razvitiosti tudi stanje šolstva in družbenih služb nasprotnih? In, ali se ob problemu šolstva res ne zavedamo, da pot v visoko produktivnost, v humane odnose med ljudmi, do zavestnega odločanja samoupravljalcev, vodi Lahko samo pre-

ko oblikovanja in vzgoje ljudi, preko spoznavanja naravnih in družbenih zakonitosti in preko resničnega znanja, ki ga že otroci dobijo v šolah.

Grešili bi, če bi krivido za stanje šolstva v radovljiski občini iskali samo izven občine. Tudi v radovljiski občini so zrasli spomeniki: festivalska dvorana na Bledu, sanacijske naprave za blejsko jezero in številni drugi objekti, ki bi jih moralno financirati gospodarstvo. Vsi ti objekti so zrasli mimo volje in odločanja občanov, bolj pogostih vplivnih posameznikov.

Prebivalci Radovljice z začetkom spremljajo vsakodnevna poročila v tisku in RTV iz drugih področij: pričeli bodo graditi novo šolo, ... pred gradnjo dobitjo nove šole, ... odprli so novo šolo...

Sprašujejo se, kje so te občine dobole sredstva in nemocni lahko podpišejo samo prošnjo — obtožbo dosedanja načina delitve sredstev med političnimi skupnostmi,

OB POL DESETIH V NASOVČAH

Neprevidnost poplačali s smrtjo

V petek zvečer ob 21.25 se je pripetila na cesti Moste—Kranj huda prometna nesreča, ki je terjala dve smrtni žrtvi, tretji pa je utpel hude telesne poškodbe. Materialna škoda na vozilih znaša okoli 600 tisoč dinarjev.

Proti Brniku so se peljali z osebnim avtomobilom KR 14-90, voznik Anton Žvab iz Kranja in sopotnika Anton Eržen, prav tako iz Kranja ter Vladimir Kramar iz Vodic. Pred osebnim avtomobilom KR 14-90 je peljal voznik konjske vprege 18-letni Albin Zagred iz Topol. Voz je imel naložen z deskami in dvema štedilnikoma, bil je pravilno osvetljen z belo in rdečo lučjo ter vozil po skrajni desni strani ceste. Za njim je pripeljal Žvab. Voznik vprege je opazil, s kakšno hitrostjo prihajal za njim osebno vozilo in to naravnost proti njemu. Zato je hitro odskočil z voza. V tem trenutku je prišlo do trčenja. Osebni avto se je zaletel s celno stranjo v zadnjo stran voza. Deske so razbile sprednje steklo avtomobila in udarile vse tri potnike v zgornji del telesa. Ugotovili so, davoznik sploh ni uporabil niti nožnih še manj pa

ročnih zavor tako, da se je zaletel s polno hitrostjo v vprežni voz. Sopotnika Eržen in Kramar sta bila takoj mrtva, voznik Žvab pa je bil hudo telesno poškodovan, vendar pa je že izven življenjske nevarnosti. Po mnenju članov TNZ je nesreči botrovale alkohol, kajti v nasprot-

nem primeru bi se nesreča lahko pripetila samo takrat, če bi nastala na vozilu tehnična napaka, te pa v tem primeru ni bilo. Avtomobil je bil še dve uri po nesreči pravilno osvetljen.

Kot smo zvedeli je imel Kramar v krv 1.30 promile in Eržen 1.75 promile alkohola. Za voznika nismo zvedeli podatkov.

Tudi ta vožnja je bila ena izmed tistih, ki se z veseljem prične in s smrtno konča, predvsem zaradi alkohola. — J. JARC

NAJVEČ NESREČ V NEDELJO

Velika materialna škoda

V nedeljo so bile skoraj vse ceste po Gorenjski precej poledenele. Zaradi tega se je pripetilo tudi veliko prometnih nesreč. Skupno je bilo ta dan enajst nesreč, od tega zaradi poledenele devet. Materialna škoda znaša nekaj nad dva milijona dinarjev.

NEPREVIDNOST PRI VOŽNJI

Iz Kranjske gore proti Jesenicam se je peljal avstrijski

ski državljan z vozilom K-5661-A. Peljal je precej po sredini ceste. Nasproti mu je pripeljal voznik osebnega avtomobila LJ 257-37. Zaradi poledenele ceste in še večje neprevidnosti avstrijskega državljanina sta vozili trčili. Na obeh avtomobilih znaša materialna škoda okoli 250 tisoč dinarjev. Na srečo se ni nihče poškodoval.

AVTOBUS V »KLETKI«

Voznik avtobusa LJ 14-95 je pripeljal iz Kranjske gore proti Jesenicam. Ko je prišel v neposredno bližino železniških zapornic v Kranjski gori, so se iste pričele nenadoma spuščati. Voznik je pritisnil na zavore, vendar zaradi poledenele ceste ni mogel zaustaviti. Prvo zaporno je zlomil, ker pa je obstal na progi, nasproti pa je prihajal vlak, je z avtobusom zapeljal naprej in polomil še drugo zaporno. V nasprotnem primeru bi bilo trčenje z vlakom neizbežno. Škoda na vozilu znaša 150 tisoč dinarjev, na zapornicah pa še ni ugotovljena.

pričela naraščati Kokra. Toleko je narasla, da je zaprla izhod vlonilcu, ki je bil prisiljen poklicati na pomoč organe za notranje zadeve.

Pri nobenem od vlonilcev niso našli večje vsote denarja, čeprav je T. K. priznal, da je naredil vlonme tudi pri Žalcu, Velenju in Novem mestu v vrednosti 600.000 dinarjev, ker sta naropane vrednosti prej »zapravila«. Zanimivo je, da pri njunem velikem nakupovanju (v glavnem v gostilnah) nihče ni posumil od kod jima toliko denarja.

Zadevo so odstopili javnemu tožilcu. P. C.

Poravnajte letno naročnino „GLASA“

ROPALA STA PO GORENJSKI Kokra »ujela vlonilca«

Ko je odpovedal sledilni pes, je priskočila na pomoč Kokra

V novembra sta bila prijavljena dva polzkusa vломa. V Škofiji Loka je v noči cd 23. na 26. november neka ženska preprečila polzkus vломa v skladilšči tobaka, 29. novembra pa je Francka Štular preprečila vlonilca, ki je vlamljal v njeno stanovanje v Britofu.

Ko so pričeli iskati vlonilca, jim je bil edini kažipot opis obeh žensk. Vedeli so le to, da gre za mlajšega moškega. Tokrat je pri iskanju pomagal slučaj.

Ko so se organi za notranje zadeve vračali iz Britofa, so zapazili na polju med Predosljami in Brdom mlajšega moškega, ki je tekel. Ker jim je bil sumljiv, so ga ustavili. Osemnajstletni R. B., delavec brez zaposlitve, iz Pongraca pri Celju jim je takoj priznal polzkus vломa in povedal, da je »delal« z brezposelnim delavcem T. K. iz Novega mesta.

T. K. so pričeli iskati s sledilnim psom. Pes jih je pripeljal do Kokre pred katero je ostal nemočen. Voda je zbrisala sledove in prepričani so bili, da jim je za nekaj dni vlonilec ušel.

1. decembra so vaščani iz doline Kokre zaslišali kljice na pomoč. O tem so obvestili notranje upravo, ki je prišla skupaj z gasilci reševat »ponesrečenca.« T. K. se je med pobegom skril v vdolbino ob Kokri in je nameraval počakati, da se raziskovalci umaknejo. Med tem časom pa je

PREVRNJEN AVTOMOBIL

Skozi Mavčiče je peljal voznik osebnega avtomobila LJ 78-40. Pri hiši nasproti osnovne šole ga je zarači neprimerne hitrosti in poledenele ceste ter izrabljenih gum začelo zanašati tako, da se je zaletel v vogal hiše, od tu pa se je odbil in prevrnil na desni bok. Pri nesreči je bil voznik lažje poškodovan, škodo pa so ocenili na 100 tisoč dinarjev.

PRVA ODLOČITEV:

3 leta strogega zapora

● leta strogega zapora. Poleg ● tega mora povrniti znesek ● v višini 1.044.870 dinarjev, ● ki ustreza doseženi pre- ● moženjski koristi ter ne- ● katere manjše zneske po- ● sameznim ljudem. Posto- ● pek se bo verjetno nadal- ● įeval na Vrhovnem sodi- ● šču SRS, kamor se bo ● otoženec pritožil. — jj

ZVEDELI SMO

● Ta teden bo na okrož- nem sodišču v Kranju pet sodnih obravnav in sicer tri zaradi velikih tatvin in dve zoper splošno varnost, to je zaradi prometnih nesreč.

● V Podnartu v kulturnem domu bo danes (sreda) zvečer ob 19. uri predavanje Bojana Čebulja: Križem po Evropi.

● Upravni odbor železarne je na svoji seji sprejel sklep, da nagradi na predlog oddelek socialno zdravstvene službe pri kadrovskem sektorju, Franceta Prešernu za požrtvovanje z ročno uro. O njem smo pisali preteklo sredo in sicer, da v 42 letih ni bil nikdar bolan.

● Tudi letošnji novoletni sejem v Kranju je dobro obiskan. Tudi promet je dokaj dober.

● Po statističnih podatkih je bilo v kranjskih občini od septembra 1962 do septembra 1965 organiziranih 738 izobraževalnih akcij. Akcije so trajale skupno 5.299 ur in se jih je udeležilo 28.422 slušateljev.

● Na Gorenjskem imamo 13.317 turističnih ležišč. Od tega jih je v gostinstvu 3.150, v počitniških domovih 2.319, planinskih domovih 1.699, zasebnih sobah 5.221, klimatskih zdraviliščih 676 in v ostalih dejavnostih 252. jj

NI SE POBOLJŠAL, ČEPRAV JE BIL ŽE KAZNOVAN

Ali ga bo kazzen spometovala?

Pred dnevi je bila na okrožnem sodišču v Kranju sodna obravnavna proti 21-letnemu Milanu Končanu. Obtožnica ga je bremenila vlonma.

Tako je 2. novembra letos vdrli v bife TD Kranjska gora »Za gmajnico«. V njem je vzel večjo količino cigaret, vžigalice, razne pijače in podobno, v skupni vrednosti nekaj nad osmim tisoč dinarjem.

Z ročajem kuhinjskega noža je razbil steklo na malem prodajnem okencu. Žatem je z notranje strani odprt okno in zlezel v bife. Sodišče ga je obsodilo na enotno

kazen 1 leto strogega zapora. Tako visoko kaznen so mu dosodili zaradi tega, ker je pred časom že bil kaznovan z zaporno kaznijo štirih mesecov, ki mu jo je dosodilo Občinsko sodišče na Jesenicah in je še ni prestal. Tudi na Jesenicah je bil kaznovan zaradi podobnih dejanj in odvzema tujega motornega vozila.

V kaznen se mu vstreje tudi pripor in preiskovalni zapor.

prodam

Frizerji! Prodam 3 rabljene haube za sušenje las. Heda Simunac, Kranj, Koroška 16 6456

Prodam Jabolka in 100 kg težkega prašiča. Zg. Brnik 96, Cerkle 6490

Prodam 80 basno klavirsko harmoniko s sedmimi registri ali pa zamenjam za moped z doplačilom po dogovoru. Žiri 110 6491

Prodam pralni stroj REX nov uvožen. Naslov v oglašnem oddelku 6492

Prodam plemenskega vola. Rovte 12, Podnart 6493

Prodam brejo mlado kravo. Cerkle 57 6494

Prodam slamoreznicu, železne brane in pajkelj. Jež Janko, Vodice 127 6495

Prodam Junico, težko 450 kg, ki bo čez 14 dni teletila. Pivka 11, Naklo 6496

Prodam večjo količino strešne opeke (bobrovec). Novogradnja, Kranj, Partizanska 1 6497

Prodam 150 kg težkega pršča. Sp. Brnik 37, Cerkle 6498

Prodam 6 tednov stare prščke. Praprotna polica 11, Cerkle 6499

Prodam 200 kg težkega pršča in 7 m suhih trdih drv. Sr. vas 50, Šenčur 6500

Prodam pršča za zakol. Britof 84, Kranj 6501

Prodam 6 tednov stare prščke. Moše 13, Smlednik 6502

Strešno opeko 1800 kom. cementno, ugodno prodam. Smledniška 23, Kranj 6503

Prodam pršča za zakol. Voglje 49, Šenčur 6504

Prodam dobro ohranjeno motorno slamoreznicu. Grad 43, Cerkle 6505

Prodam pršča za zakol, 150 kg težkega. Kranj, Jezerska c. 92 6506

Prodam dve telci za plem. Kranj, Zasavska c. 30 (Orehk) 6507

Prodam telce v devetem mesecu brejo. Bohinc Valentin, Ljubno 22, Podnart 6508

Prodam nekaj zimskih jabolik, Rebernik, Šenturška gora 24, Cerkle 6509

Prodam 160 kg težkega pršča. Voglje, Kurja vas 95, Šenčur 6510

Prodam pršča za zakol, Sp. Brnik 34, Cerkle 6520

Prodam pršča za zakol. Naslov v oglašnem oddelku 6511

prodam

Kupim 2 m suhih bukovih drv. Jereb, Sr. Bitnje 17, Žabnica 6512

Kupim salonit plošče, nove ali rabljene. Naslov v oglašnem oddelku 6513

Kupim bukove plohe, vsako količino. Zg. Bela 6, Preddvor (Hafner) 6514

Kupim vprežni obračalnik za seno in vprežne grablje. Rozman Stane, Smlednik 10 6515

prodam

Preklicujem neresnične besede, ki sem jih izrekel dne 14. 12. 1965 Jožici Murn iz Golnika. Štefe Franc 6516

Na Visokem sem izgubil desno usnjeno rokavico. Proti nagradi vrniti Visoko 78, Šenčur 6517

Rabim 200.000 din posojila. Vrnem v 4 mesecih s 50.000 din obresti. Naslov v oglašnem oddelku 6518

Za družbo silvestrovanja iščem starejšega, dobrodrušne.

ga inteligenta. Ponudbe poslati pod »Domači kotiček«

6519

Večjo mizo in gredenco posenci prodam. Kranj, Ručigajeva 20 6459

Ugodno prodam peč na plinsko olje. Kosmač, Kranj Kurirska pot 33 6465

Prodam belo samsko opravo. Anica Jensterle, c. JLA 6, Kranj 6467

Ugodno prodam dobro ohrajen osebni avto Opel-Record 57, ki je bil pred 5 meseci v generalni repareturi in pleškanju. Dr. Hribenik Ivan, Kranj, Stražiška 6 6521

PODJETJE ZA PTT PROMET KRAJN

razpisuje za dne 28. decembra 1965

javno dražbo

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. osebni avto ZASTAVA 750

— karamboliran, prevoženih cca 5.000 km, leto izdelave 1964, izkljucna cena

750.000 din

2. Dostavni autofurgon DKW,

nosilnost 1 tona, v voznem stanju, leto izdelave 1958, generalno popravljen v letu 1965, izkljucna cena

500.000 din

Javna dražba bo navedenega dne v Kranju na Sejnišču številka 2 in sicer od 8. do 9. ure za družbeni sektor, od 9. do 12. ure pa za zasebnike. Ogled avtomobilov, ki bodo na javni dražbi, je možen dne 27. decembra 1965 od 8. do 12. ure na istem mestu, kjer bo dražba.

Na javni dražbi ne morejo sodelovati kot kupci delavci Podjetja za PTT promet Kranj.

Podjetje za PTT promet KRAJN

OBLETNICA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš ljubljeni

METOD KRIŽNAR

gozdni tehnik

V globoki žalosti se spominjamo dne 20. 12. 1964, ko je za vedno brez besed odšel od nas, naš nad vse dobriljubeči mož, oče, sin, brat, stric in zet.

Globoko žalujoči: žena Ivanka, sin Bojan, hčerka Vanda, oče, mati, sestre Cirila, Angela z družino, brat Milan z družino in tašča.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da nas je nenadoma in za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, teta, tašča, svakinja

FRANČIŠKA ŠENK

Pogreb naše drage pokojnice bo v četrtek, dne 23. 12. 1965 ob 15. 30 uri izpred hiše žalosti, Kranj, Ručigajeva 3.

Zalujoči otroci: Tinka in Franci z družinama ter Ivica in Janko, zet in snaha, vnuki, vnučkinje sestri Marija in Manca v imenu ostalega sorodstva.

ga inteligenca. Ponudbe poslati pod »Domači kotiček«

6519

Ob nenadni in težki izgubi dragega in skrbnega moža in strica

CIRILA ČRNIJCA

iz Zadrage 7, p. Duplje

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste v tako velikem številu prihiteli, da ga spremite na njegovi zadnji poti v mirni dom.

Posebej se zahvaljujem č. g. župniku iz Dupelja za tolažbo in pogrebne obrede. Iskrena hvala družinama: Jerajevi in Koseljovi za vso pomoč. Hvala za številne vence, pvcem za žalostinke in noscem.

Se enkrat iskrena hvala!

Zalujoča žena Francka in sorodniki

OPEKA UGODEN NAKUP OPEKA**LASTNIKI DEVIZNIH SREDSTEV!**

LJUBLJANSKE OPEKARNE, Ljubljana, C. na Vrhovce 2

Vam nudijo priložnost za nakup

vseh vrst opečnih izdelkov po zelo ugodnih cenah.

Za dobave vseh vrst opeke izkoristite

poseben popust

Vse informacije o načinu in plačilu dobite v prodajnem oddelku podjetja osebno ali po telefoni 20-965.

Bogat assortiman, dobava prompna.

OPEKA UGODEN NAKUP OPEKA**POSREDUJEMO PRODAJO**

I. karamboliranega osebnega avtomobila

VOLKSWAGEN,

leto izdelave 1965 in s prevoženimi 4700 km

Začetna cena

Din 1.500.000.—

II. karamboliranega osebnega avtomobila

ZASTAVA 750,

leto izdelave 1965 in s prevoženimi 5000 km

Začetna cena

Din 800.000.—

Ogled vozil je možen vsak dan od 7. do 14. ure pri ZAVAROVALNICI KRAJN. Pismene ponudbe sprejema ZAVAROVALNICA KRAJN do petka, 24. 12. 1965 do 12. ure.

Podjetja - ustanove**ZGP**

Mladinska knjiga

Kranj, Maistrov trg 1

vam nudi

v svojem skladisu na debelo

— pisarniški in tehnični material

— pisalne in računske stroje po gresističnih cenah.

Izkoristite ugodno priložnost!

Potrošniki!

Ugoden nakup novoletnih daril vam nudimo v prodajnem oddelku podjetja na Maistrovem trgu v Kranju.

Od 15. do 31. decembra 1965 nudimo gospodarskim organizacijam, ustanovam in ostalim potrošnikom pri nakupu novoletnih daril za vrednost 5.000,— din 5 % popusta.

Vsa darila pakiram po vaši želji in odpromljamo na zahlevane naslove.

Pohitite z nakupom novoletnih daril v Delikatesi Kranj.

GLAS v vsako

bisò

GLAS

V KOMUNALNI BANKI ŠKOFJA LOKA

Zmanjšana posojila in povečane hranilne vloge

Po podatkih Komunalne banke v Škofji Loki, so se v desetih mesecih letosnjega leta na območju škofjeloške občine zmanjšali potrošniški krediti za 15,5 odstotkov, hranilne vloge pa so se v enakem razdobju povečale za 5 odstotkov.

Potrošniški krediti, ki so 1. januarja znašali 772 milijonov dinarjev, so se do 31. oktobra zmanjšali na 652 milijonov din. Največje zmanjšanje je zabeleženo pri kreditih za dobo enega leta (za 54 odstotkov) in za dobo dveh let (za 62 odstotkov). Tudi krediti za dobo treh let in krediti za nakup avtomobilov so se zmanjšali. Turistični krediti pa so se povečali iz 5 na 27 milijonov din. Hranilne vloge pa so v ena-

kem razdobju znašale na dan 1. januarja 416,7 milijonov din, do konca meseca oktobra pa so se povečale na 439 milijona din. Število vlagateljev se je povečalo za 300.

Ce primerjamo hranilne vloge s potrošniškimi krediti vidimo, da so 1. januarja hranične vloge krile samo 54 odstotkov potrošniških posojil, medtem ko so jih konec oktobra že 67 odstotkov.

V. P.

ZA POPLAVLJENCE VEČ KOT 6 MILIJONOV

V soboto in nedeljo so v kino dvoranah na Jesenicah in Koroški Beli predvajali zanimive znanstvene in tehnične filme iz Sovjetske zveze, Danske, Indije, Poljske in Nemške demokratične republike. Predstave so bile namenjene predvsem mladini, in sicer višjim razredom osnovnih šol, srednjih strokovnih šol in gimnazije, kakor tudi ostalim ljubiteljem tehnike in znanosti. Program kratkih filmov je pripravil občinski odbor ljudske tehnike s pomočjo Železarne, društva inženirjev in tehnikov ter zavoda za zaposlovanje in zavoda za prosvetno pedagoško službo.

B.B.

Kakor po vsej naši domovini so tudi pripadniki kranjskega garnizona JLA letos dostojno proslavili svoj Dan armije. Poleg osrednjih prireditv v Domu JLA so vojaki obiskali mnoge kolektive, se tam seznanjali z delom, življenjem in zaslужkom, zlasti pa o produktivnosti, o samoupravljanju in podobno. Zelo prisrčni pa so bili njihovi obiski po raznih šolah in še posebno obiski plonirjev v vojašnici Staneta Žagarja. Mali obiskovalci so si ogledali razno orožje, zatem pa ob zakuski napeto poslušali starešine, ki so pripovedovali o življenu v kasarni.

OBRAZI IN POJAVI

KAJ JE SKUPNOST?

Prebivalci Visoč in Hudega grabna so z lastnimi sredstvi zgradili električno napeljavno. Vsak je prispeval od 40 do 60.000 dinarjev. V vseh je zagorela električna žarnica.

To je bilo leta 1957.

Nekateri se niso strinjali z gradnjo. Dejali so, da je država dolžna napeljati elektriko brezplačno. Pri akciji niso hoteli sodelovati.

Minila so leta.

Dva prebivalca, ki nista gradila napeljave se želita priključiti na omrežje.

Zbor volilcev je določil, da morata vplačati 50.000 din, ker pač nista pomagala graditi. Eden se je strinjal, a drugi se je pritožil na občinsko skupščino.

Država je dolžna brezplačno »narediti« elektriko!

Kaže, da bo njegova obveljala. Upravni organ skupščine je namreč rad ali nerad moral privoliti v njej.

govo zahtevo. V to ga je prisilil pravni akt. Sklep o delih in samoprispevku, ki so ga sprejeli prebivalci, namreč ni bil objavljen v Uradnem vestniku...

Prebivalci so ogorčeni! Ali ima skupnost sploh kakšno besedo? Kaj je sploh skupnost? Zakaj naj sploh še prihajajo na zbole volilcev?

Enak problem je nastopil tudi pri gradnji vodovoda, ki so ga gradili eno leto prej.

Sedaj so se pripravljali, da s samoprispevkom obnovijo eletrično napeljavno. Vsak bi moral vložiti z delom ali pa plačati 10.000 dinarjev.

Ali ne bi bilo tudi njim bolje počakati in kasneje zahtevati, da jim delo opravijo brezplačno?

Kdo jim pa kaj more? Kdo naj jih sploh še sili, da bi nekaj naredili? Skupnost! Kaj pa je sploh to skupnost?

P. Colnar

JESENICE: Za ljubitelje tehnike in znanosti

Občinski odbor RK na Jesenicah — štab za zbiranje pomoči poplavljencem — je v glavnem zaključil z akcijo. Občani so darovali v denaru, oblačilih, pohištvu, živilih in raznih gospodinjskih predmetih 6.237.800 din. Pri akciji so se posebno izkazali prebivalci kot tudi člani osnovnih organizacij RK na Pavlju, v Kranjski gori, na Javorniku, Dobravi in drugod. Predmete so zbrali na sedežih osnovnih organizacij, od koder so jih s kamioni prepeljali do skladisč Glavnega odbora RK v Ljubljani. Štab za zbiranje pomoči je zelo hvaležen sekciji za vzdrževanje proge in komunalnemu servisu, ki sta s svojimi kamionimi te prevoze izvršila brezplačno.

B.B.

V Čadovljah pod Storžičem je bila v soboto (18. decembra) zvečer slavnostna seja sveta krajevne skupnosti Trstenik ob zaključku komunalnih del na tem območju, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki občine Kranj in družbeno političnih organizacij. V letosnjem letu so namreč dosegli pri komunalnih in drugih delih izreden uspeh, s katerim se lahko ponosa malokatera skupnost. Največ so naredili prebivalci Čadovlj in Žablj, čeprav sta obe vasi po številu hiš najmanjši.

Eno največjih del je bila prav gotovo ureditev vaške

kanalizacije. Vsa dela so v glavnem opravili sami prebivalci Čadovlj. Drugo pomembnejše delo je bilo opravljeno pri prestavitev ce-

ste v Čadovljah, kjer so pomagali tudi prebivalci Žablj. V Čadovljah so uredili tudi most in opravili še druga dela. — č.

JE RES ALI NE?

Kamnik na Gorenjskem

Ni davno tega, ko smo pisali o »Kamniku na Gorenjskem« z dokazovanjem, da ta kraj po vseh geoloških, geografskih, turističnih in drugih vidikih vsekakor sodi med našo Gorenjsko.

Morda je prav to dalo povod, da v Kamniku še več govorijo o nujni cestni povezavi z Gorenjsko. Ta je sedaj okrnjena prav zaradi 7 kilometrov ceste iz Kamnika preko Podgorj do Most. Samo ta del ceste bi bilo treba urediti za promet in povezava z Gorenjsko bi bila urejena. V Kamniku menijo, da bi potem lahko neko prometno podejitev vzpostavilo redno avtobusno zvezo med Kamnikom in Kranjem, ki bi po njihovi oceni, bila prav gotovo donosna. Kamničani si večkrat želijo na primer na letališče Brnik, na Bled itd. Tudi kot obmejni kraj nimajo prehoda in so vezani na Ljublj ali oziroma Jezersko. Hkrati je brez dvoma tudi med gospodarskimi organizacijami v tem delu precej prometa.

• Ker je že bilo večkrat govor o ureditvi te ceste in je vse ostalo na slepem tiru, pravijo šegavi Kamničani, da je prav to do-

• kaz, da oni niso del Gorenjske oziroma, da jih ostali del te regije ne štejejo v svoj krog. K.M.

OGLAŠAJTE V »GLASU!«

GLAS

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-135. Telefoni redake: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnila letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številk 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nena-ročnike 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne obavljam.